

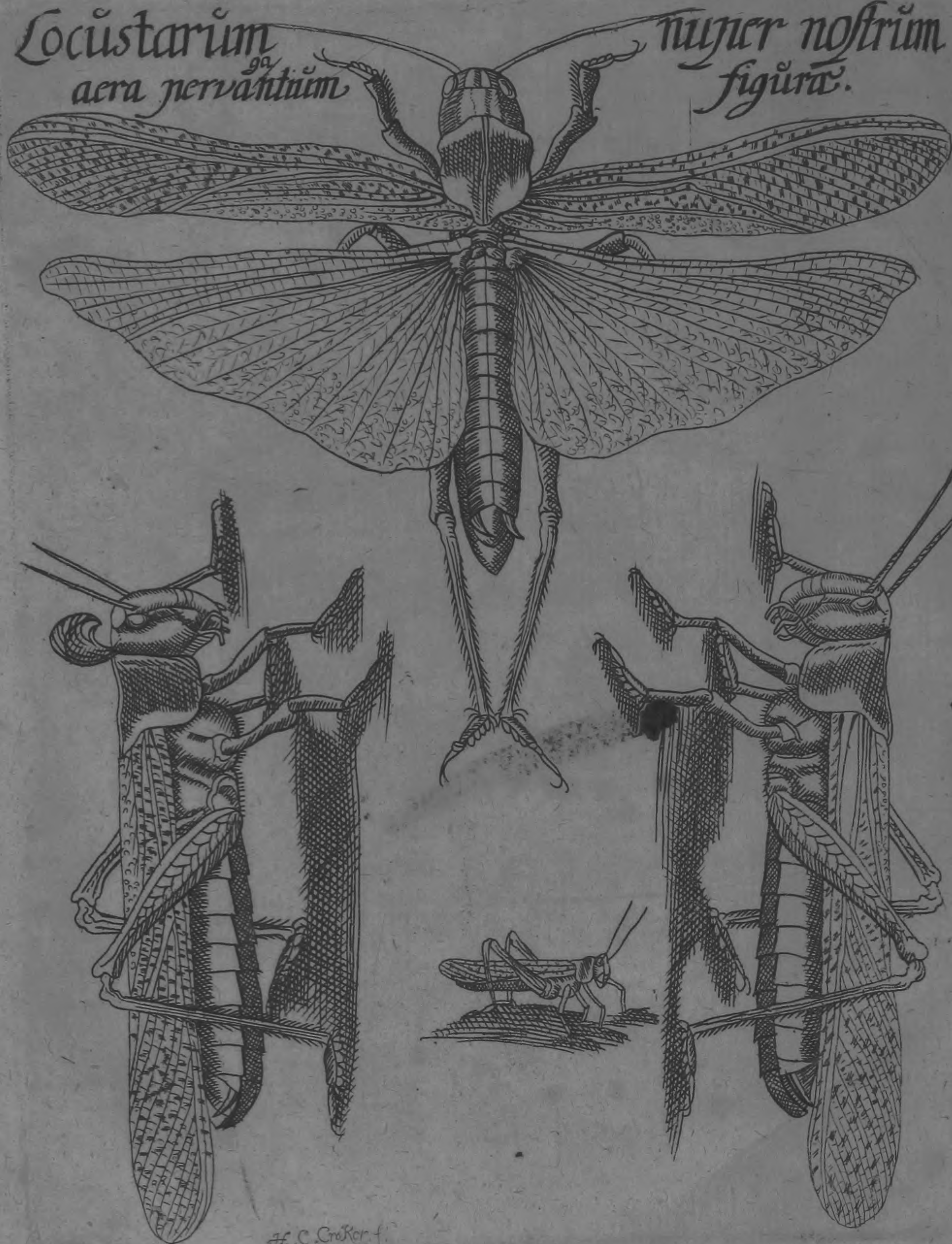
coll. of K.P.
pulsed paper.

Not over 3

870

Locustarium
aera nervantium

nuper nostrum
figura.

2. D. B. P.

De

LOCUSTIS,

IMMENSO AGMINE AEREM
NOSTRVM IMPLENTIBVS, ET

QVID PORTENDERE PUTENTVR,

*Numine Æterno adspirante
in Academia Jenensi*

SUB PRÆSIDIO

JOH. PAVLI HEBENSTREITI,

Moral. ac Politices Prof. P. Ordinarii,

d. XXVI. Aug. M DC XCIII.

publicè disputabit

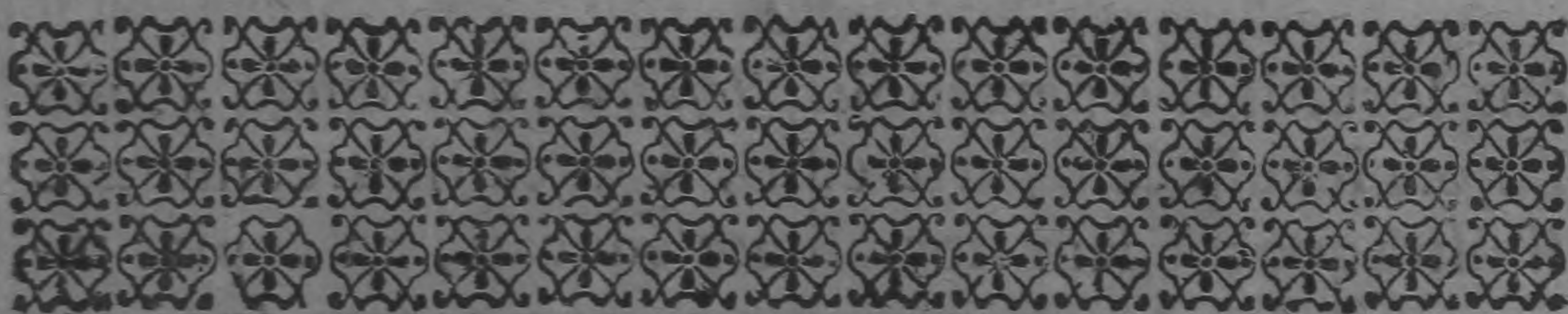
CHRISTIANUS *Grange*

NVMBVRGENSIS.

J E N Æ,

Impensis SALOMONIS SCHMIDII.

Literis KREBSIANIS.

I. N. D.

Prolegomena.

I.

Evum nostrum, si ullum aliud, rerum plurium stupendarum & insolitorum eventuum nomine ad memoriam posteritatis insigne est. Obversatur adhuc animo miserabilis facies Viennæ ab immmani Turcarum agmine obsessæ, ac barbara horrendaque rabie impugnata. Prædicamus meritò nunquam datam aliàs fortunam Christianorum, qui paucorum annorum decursu tot regna, tot insulas ac ditiones, Hungariam, Moréam, Transylvaniam, ac provincias alias à Turcarum, quorum infregere robur, impotenti dominatu liberarunt. Constat omnibus, quàm incredibili felicitate WILHELMVS III. virtute pariter ac fortunâ excellens Rex, procellosi temporis difficultatibus, & intumescentis freti fluctibus superatis ex Hollandiæ oris trajecerit in Angliam, regnumque istud amplissimum florentissimumque contra tot Gallorum ac Pontificiorum clandestinas molitiones, quibus acerbissima servitutis jugum imponere, præcipuè autem reformatam religionem ab aris, à templis avertere longè, quin ex ipsis evellere mentibus nitebantur, asseruerit, e-

as. 1688

etis locustis illis pernitiolis, *Jesuitis*, qui nescio à quo Lojola inauspicatò partu editi, & in exitium commune sinistra quorundam liberalitate educati, in copias innumerabiles, locustarum instar, quæ totum sæpè annum evertunt, increvere. Horret animus cogitatione terribilis illius terræ motus, quò, vergente seculi labentis anno nonagesimo, urbs nostra & tota ferè contremuit Germania, & conquassata fuit. Innotuit famosus ac mortalium memoriâ maximus terræ motus, qui nuper admodum Siciliam concussit, ac totam propè suâ vi subvertit. Atrocior certè est, ac latius funditur malum istud, quàm vehemens illa Siciliæ concussio, à *Thoma Fazello* (a) descripta, quâ anno 1169. mense Februariò urbs Catana usque adeò convulsa fuit, ut non ædificia modò omnia, sed viros quoque ac mulieres circiter quindecim millia cum Episcopo maximaque monachorum parte ruina opprimeret. Paucis adhinc diebus res nova ac visu stupenda, quæ haud fallax mali imminentis præsagium vulgò censeatur, Jenæ, & in agris vicisque ipsi circumjectis in omnium oculos incurrit, animosque attonitos ingenti horrore perstrinxit. Die labentis mensis decimò octavò ad nos immensâ copiâ advolarunt *locustæ* veræ, nobis nunquam aliàs visæ, à cicadis per prata nostra fallentibus, planeque inutilibus & innocuis, ipsâ specie ac qualitate prorsus diversæ, hisque, si solam (quæ etiam præter auctoris mentem a pictore aucta fuit) excipias magnitudinem, planè similes, quas Rabbi *Ananias Fezzanus* è Mauritania veniens ibidem reperiri & ab incolis

(a) De reb. Sicul. Decad. prior. libr. I. cap. IV.

Mense Julio a. d.
1692.

incolis comedi, Francofurti an. 1688. narravit, quarumve speciem à Judæo isto ex *Aldrovando* exhibito indicatam Illustris *Jobus Ludolfus* in commentario ad Historiam suam *Æthiopicam* (b) depingi curavit. A meridie ex Pannonia, indeque Austriâ & Bohemiâ per Voigtlandiæ juga huc adventabant, & venti australis flatum secutæ in nostrum tractus vasto agmine se effundebant. Caput earum duriori quadam crustâ, galeæ speciem velut præbente, collumque involucro quodam, quod collaris monachalis formam gerebat, cinctum erat. (Sie hatten gleichsam einen Helm oder Sturmbut auf dem Kopff / wie die Soldaten zu tragen pflegen / und Kragen um den Hals / wie die Mönche.) Ineffabilis, quæ eorum, qui non fuerunt *αὐτόωται*, fides excedit, multitudo erat. Postquam demiserant sese, duorum fere milliarium spatium occupabant, à quodam Altenburgicæ ditionis pago, quem appellant *Trockenborn*, ad nostrum usque oppidum in longitudine, & à Rodæ oppiduli confiniis Cahlam usque in latitudine se extendentes. Manus altitudine jacebant humi, suisque innumerabilibus examinibus soli nostri superficiem ita operiebant, ut plenis pugnibus corradi possent. Parcebant quidem vitibus arboribusque; ast agros & prata, quæ nube suâ dirâ contegebant, sic depopulabantur, ut avenam, milium, cannabem longè lateque consumerent, & fœnum in acervos jam conventum devorarent, gramenque quibusdam in locis ita eroderent morfu, ut prata quasi igne adusta apparerent. Alis nocturno humore, aut rore, vel pluvia madefa-

A 3

ctis

Etis, ita inhærebant terræ nostræ, ut nullò strepitu concitatò, nullà vi abigi possent ac propulsari. Vbi æstas vapore solis accenderet tellurem, & diei fervidissimum tempus esse inciperet, tum demum in sublime vehebantur. Cùm assurgerent, ac sese alarum remigio efferrent, hinc ad alios Thuringiæ tractus commeantes, ab hora nona antemeridiana ad quintam usque pomeridianam quasi acie instructâ turmatim provolabant. Quandoque tanta earum nubes se intendebat cœlo, ut solem quadantenus obumbraret, ejusque nitorem aliquo modo conderet. Tàm densum agmen aërem nostrum implebat, ut columbas, aliasque aviculas cœlum trajicientes sufflaminaret, ac mole suâ supprimeret. Gregatim sublata tanto pennarum stridore se movebant, ut præcipitis aquæ ad asperos lapides allisæ, ac per saxa decurrentis aut venti arbores quatientis sonum redderent. Avium certè velocitatem volatu suo æquabant, & magnâ parte templorum nostrorum fastigiis supervolabant. Agmina quædam inferiora in ora peregrinantium ita irruebant, ut baculo nunc huc, nunc illuc vibratò arcenda essent atque fuganda, iisque montium ac pagorum vicinorum conspectum obscura sua nube adimebant. Multæ in plateas urbis, tecta que nostra incidebant, ut passim à pueris caperentur. Atque hæc locustarum in nostras terras illatarum innumerabilis copia apud nos *casus valdè insolitus* est, (uti eam *Menochius* (c) appellitat) h. e. casus adeo rarus, ut non potuerit verosimiliter à viro prudente cogitari: Nec enim hominum memoriâ pestis e-

jus-

(c) De A. J. Q. L. 2, Cent. I. cas. 180. in fin.

Jusmodi nostros tractus infestavit. *Franzius* (d) eque-
 testis est, locustas longos ventres & in capitibus coro-
 nulashabentes, ac tetrum odorem exhalantes anno
 1542. quò (ut *Georgius Agricola* (e) & *Sleidanus* (f) refe-
 runt) Poloniam, Italiam, & Germaniam pervagatae
 sunt, in Silesiam quoque, Lusatiam & Misniam irruis-
 se, & alicubi in Marchia ad equi ungulam usque jacu-
 isse; ast ab illo tempore dirum istud insectum tantâ vi
 ad Thuringiæ ac Misniæ oras esse provectum, legisse
 me vel audivisse non memini. Unde quod *Menochius*
 olim l. c. scripsit: *Ego aliquando respondi, casum fuisse*
valdè insolitum, cum in Italiam advolavit immensa illa
Locustarum quantitas, quæ in hac regione visa est nun-
quam, vel si visa aliquando est, jam mille elapsis annis
visa est: Et licet cogitari potuerit de Locustis, ut in L.
Excepto C. Locat. non tamen de tam ingenti quantitate,
quàm illa fuit, quæ advolavit eò an. 1542; idem de locu-
stis, si in tanta multitudine ad nos adventent, pronun-
ciandum esse, Dn. D. Joachimus Hoppius in eruditis-
sima quadam dissertatione (g) scitè monet. Ex hoc
verò, quod locustæ immensis ejusmodi turmis advo-
lantes sint res valde insolita, nec hominum memoriâ
visa, præstantissimi Jurium interpretes concludunt
porrò, conductorem, qui in genere omnibus casibus
renunciavit, de edacitate locustarum non teneri, sed

B

damnum

(d) *Hist. anim. p. m. 799.* (e) libro de animantibus subterraneis,
 quem ad *Georgium Fabricium* anno 1548. scripsit (f) lib. XIV.
 (g) quæ est de edaci *Locustarum perniciæ* ad L. *Excepto* tem-
 pore 8 de *Locat. & Conduct.* *Frankfurti ad Viadrum an.*
 1682 habita.

damnum ab iis illatū dētrahere posse, etiam si *jurato* ista facta sit renunciatio, imò casus cogitati & incogitati sine discrimine suscepti fuerint. Quippe communem velut & æquam sententiam laudant commendantque, quam *Mevius* (h) sic enunciat: Dann begeben sich dergleichen ohnvermuthliche Fälle/ so bey Menschen Vencfen nie fürgefallen/ und also über die masse ungewöhnlich wären/ Das dero beyforgen man nicht hätte können tragen/ weniger darauf die Gedancken richten/ verbleibet es der Suspection und Renuncirung unangesehen bey den gemeinen Rechten/ und betrifft der Schade den Colonum nicht. Neque ipsum juramentum ad non cogitata, seu ad ea, de quibus verosimiliter non potuit cogitari, extendi perhibetur (i). Atque casus incogitati, quos quis in se suscepisse dicitur, accipiendi sunt secundum præsentem statum, non autem de iis, qui etiam prudentissimum virum fallunt (k). Cæterum ipse, cum rarum istud, & in terris nostris valdè insolitum insectum, cum studiosis quibusdam attonitus contuerer, ac Nemeseos divinæ iram adversus mortaliū genus concitatam inde colligerem, de peste illa atque ejus prælagio publicè differendi impetum, ipso in hoc tempus congruente casu admonitus, confestim concipiebam. Peritè autem negotii illius partes me neutiquam impleturum esse arbitrabar, nisi & passim de locustis in universum philosopharer, ac quæ generatim de iis prolata sunt, subinde

(h) De Pension. n. 105. (i) *Seraphim* de Privileg. Juram. Privil. 119. n. 2. *Adrian. Gylman*. Tom. 4. Symphorem. Part. I. Vol. 27. n. 120. (k) *Alciat*. libr. 8. Resp. 49. n. 5. *Menosb. Conf.* 26. n. 19. *Mevius* l. c. n. 112.

De ad nostra agmina attemperarem. Quod argumen-
tum insolitum dum aggredior, Omnipotens Numen,
ut propitium mihi sit, supplex oro.

CAP. I.

*Nominis LOCUSTÆ ho-
monymiam & significationem tra-
dit, & quò sensu istud nostratibus tribua-
tur, aperit.*

I.

SI pro copia rerum super locustis in universum com-
mentari & argumenti hujus, quod tractandum susce-
pi, totam molem exhaurire vellem, tempus & charta
potius, quàm materies, me deficerent. Itineraria
& rerum naturalium interpretes de mirabili hoc insecto
infinita ferè tradunt: ac ipse *Bochartus* in *Hierozyico* suo
octo capita integra de iis contexuit. Unde ex tanta ma-
teriarum ubertate ac amplitudine pauca saltem, & ea qui-
dem decerpam, quæ ad locustarum nostrarum naturam &
efficaciam illustrandam non nihil facere videbuntur.

II. Eò autem pactò meam tractationem digeram dispo-
namq; ut *primò* in evolvenda nominis significatione, ejusq;
ambiguitate dispellendâ elaborem, *deinceps* animalculo-
rum istorum naturam partesque perlustrem, *tertio* de af-
fectionibus variis, videlicet (α) *motu*, (β) *loco*, unde adven-
tant, & quem pervagantur, (γ) *sono*, (δ) *quantitate* (ϵ) *colore*
differam, *quartò* de eorum vi ac efficacia, ad quid profint,
quidve noceant, atque hinc de variis adversa ea reme-
diis exponam, *quintò* eorum generationem aut ortum per-
vestigem,

vestigem, Sextò quid portendere putentur, edoceam, & ad extremam, quid secundum *jus naturæ* circa damnum ab iis illatum observari debeat, tradam.

III. Nomen quod attinet, varii varias ejus etymologias adferunt. Nonnulli, quos interest *Isidor.* (l) à vocibus: *longus* & *hasta*, illud deflectunt, quòd locustæ longos pedes, hastis non absimiles, habeant. Alii à vocabulis: *locus* & *stare*, deducunt, quòd animalcula ista non uno in loco subsistere, sed hinc inde subsilire consueverint. Alii à vocibus: *locus* & *ustus*, derivant, quòd locustæ agros, quos invaserunt, *urant*, h. e. affligant, seu malè afficiant. *Bocharto* in *Hierozyico* part. post. lib. IV. c. V. locusta non aliunde videtur, quàm à *locutione* appellata, cum tam loquax sit, quàm cicada, quam volunt loquacitatis esse symbolum.

IV. Undecunque vox illa originem habeat, quatuor potissimum ejus significationes deprehendimus. *Adrianus Turnebus* (m) observat, antiquum quendam Criticum vocabulum hocce usurpare pro instrumento ad delendas flammæ comparato, quod altissimè aquam hamarum & dolabrarum more evomebat. Nonnunquam nomen istud designat certum herbarum genus, de quo *Matth. Martin.* in *Lexic. Philol.* h. voc. Quandoque denotat certum quoddam piscium ἀναιµων (h. e. *exsanguium*) genus, quod dixerunt *μαλακόσρακα* (i. e. testâ quidem, sed molli, obducta, seu, ut *Plinius* vocat, *crustata*, vel *crustis contecta*) & cujus quatuor esse species, locustas puta, *astacos*, *squillas* & *cancros*, referunt *Aristoteles* (n) & *Athenæus* (o). Quanquam (quod obiter hîc notamus) *Plinius* *cancrum* (καρκίνον) non accipiat pro specie carabis contradistinctâ, sed pro genere aliquo *carabos* & *astacos*, velut species, sub se comprehendente. Sic & *Juvenali* (p) & Romanorum aliis *laxui*

(l) in fin. lib. II. (m) lib. XIX. *Advers.* cap. XXIII. (n) lib. IV. *Histor. Anim.* cap. II. (o) lib. III. (p) *Sat.* V.

xius accipitur *squilla* vocabulum, ut non modo *καρίδα* sed etiam aliam piscium *ἀνείμων* & *μαλακοσθίων* speciem, v. c. *ἀσρακον*, complectatur. Cæterum locustæ eo sensu, qui ll. cit apud *Aristotelem* (q) & *Athenæum* (r) occurrit, intellectæ vocantur Græcè *κάραβοι*, parteque corporis anteriori rigent, ac binis præliantur cornibus, & utrinque præditi sunt pedibus quinque, atque teste *Plinio* (s) in mari Indico quaterna cubita implent. Iisdem usque adeò capiebatur *Callimædon* orator, ut teste *Athenæo* (t) exinde *Carabi* nomen nactus sit. Hôc autem sensu vox ista usurpatur apud *Svetonium*, qui in vita Tiberii Neronis narrat, Cæsarem illum crudelem piscatori cuidam, qui ipsi secretum agenti grandem mullum inopinanter obtulerat, perfricari eodem pisce faciem iussisse, & gratulanti inter pœnam, quod non & locustam, quam prægrandem ceperat, obtulisset, locustâ quoque lacerari os imperâsse. Geminô significatu locustæ vocabulum adhibetur apud *Massejum*, qui de Lusitanis in arce Indica Cananor obsessis & fame pressis sequentia (u) scribit: *Ipsomet festô assumptionis (sc. Mariæ Virginis) die, ne quid miraculo rem posset eximere, solito vehementius intumescens pelagus, ingentem locustæ numerum ad ipsas templi radices eiecit, quæ à Lusitanis gratulabundis avidè collecta in multos dies abundè suffecit: nec validos tantùm sœvâ fame, verum etiam agros ætuturno morbo levavit.* Etsi enim *Illustris Ludolfus* in ipsa *Historia Æthiopica* (x) hunc *Masseji* locum de terrestribus & volatilibus locustis accepisset, tamen à Clarissimo *W. Ernesto Tenzelio*, multæ lectionis & variæ eruditionis Viro, admonitus, & à *Johanne Barrio*, Historico Lusitano, eandem historiam enarrante, rectiùs instructus, eum posthac in commentario suo (y) de locustis marinis interpretatur.

B 3

Tan-

(q) lib. IV. *Histor. Animal.* cap. II. (r) lib. III. (s) lib. IX. *Histor. Natur.* c. III. (t) lib. III. (u) *Historiar. Indic.* lib. III. (x) lib. XIII. (y) p. m. 182.

V. Tandem *locustæ* vocabulum notat *insectum* aliquod terrestre & apud nos insolitum, frugibus inprimis perniciosum fructusque ac segetes adurens & consumens, quod Græcis communiter ἀνέρις dicitur. Quæ explicatio etsi locustam, (quippe quæ ob nimiam suam diversitatem exquisitam definitionem respuit) accuratè satis non definiat, discernit tamen eandem à cicadis per prata nostra quotannis salientibus, utpote quæ parum detrimenti frugibus adferunt, cùm solum in gramine degant, & pruina sive rore contentæ sint.

VI. In ultimo hōc significatu *Locustæ* nomen sortiuntur animalcula ista, de quibus in præsentī specimine philosophamur. Enimverò nec vocem illam hoc sensu usurpatam, & insectis quibusdam terrestribus attributam, ad eam latitudinem extendimus, ut sub se complectatur quoque locustam ἀπτεργον (h. e. *alarum expertem*), sed hic cum maximâ scriptorum parte ad eum acceptionis gyrum revocamus, ut aliquod apud nos insolitum, terrestre, volatile, frugibusque inprimis perniciosum insectum designet. Cæterum locusta quædam ἀπτερο est ea, quæ apud Dioscoridem (2) ἀπίερα ἢ ὄν dicitur, & adversus scorpii venena valere fertur. Sic & *Bruchus*, Hebræis פְּלִי dictus, communiter locustæ genus alarum experts esse putatur, quod eò sit maxime pestilens, quòd, quia volare non potest, regionem illam, ubi consedit semel, totam interdum populetur, atque urat. Solere autem *Bruchos*, cùm avolare non possint, comprehendī, & illorum acervos coniectos in fossas terrâ tegi atq; opprimi, colligitur ex E. saia XXXIII. 4. congregabit spolia vestra, sicut colligitur bruchus, velut cùm fossæ plene fuerint de eo. Loquebatur ibi Prophetæ de Senacherib, cuius exercitus sicut bruchorum multitudo populabatur Judæorum regionem, qui tamen in Topheth,

(2) libr. II. Mater. Medic, cap. LXXIV.

pheth, quasi in fossas bruchi coniecti, oppressus est. Quamquam sint, qui bruchos esse autumant illud vermiculorum genus, qui vites, cum germinare incipiunt & fructum ostendere, corroduunt: Id quod fortasse verum esse, *Caspar Sanctius* in comment. ad cap. I. Joel, arbitratur. Est & in America alia inter Locustas ἀπ' ἐγῆς species, quæ Græcis *Mantis*, Latinis *vates* dicitur, quod, ubicunque appareat, macra sit & famem portendere perhibeatur. Refert *Guilielmus Piso* (a), eam inusitata figuræ ac naturæ esse; priores pedes instar brachiorum junctos & quasi manus ad cælum elevatas habere, ut credant superstitiosi incolæ, quod homines supplices ad cælum palmas tendere doceat; accerto quodam tempore, veris vicem supplente, vitam sensitivam derelinquere, & transformatam aliquandiu in plantam, tandem more cæterorum vegetabilium marcescere. Ut ut igitur locustæ nomen, quatenus *insectum* aliquod denotat, animalculis quoque alarum experibus tribuatur, tamen ex usu loquendi in *Physicorum* scholis recepto simpliciter & κατ' ἐξοχὴν de insecto apud nos insecto, terrestri, volatili, frugibusque imprimis pernicioso dicitur. Unde & cum apud *Atbanasium Kircherum* (b) aliosque insecta seu ἐντομα sint vel terrestria, vel aquatica, atque illa vel habere pedes, vel pedibus carere dicantur, & quæ pedibus instructa sunt, vicissim distinguantur in alata, & alis destituta, Locustæ ad insecta terrestria, pedibusque & alis prædita absolute referuntur.

VII. Hic autem non possumus non notare *Fridericum Spanhemium*, (c) qui Locustarum, ut sunt animalia ex insectorum genere, diversa inquit esse nomina apud Græcos

(a) de India utriusque re naturali & medica Lib. V cap. XXI. (b) Mund. subterr. Tom. II libr. XI, sect. II, c. V. (c) Dub. Evang. Part. III. Dub. XCIX, §. III.

cos, cum dicantur, ἀκρίδες, βεῖχτοι, quandoque καρκίνοι, κάραβοι, ἄστακοι. Certè enim καρκίνοι, κάραβοι, ἄστακοι, ut ex *Aristotele* (d) & *Athenæo* (e) liquet, sunt quædam piscium sanguinis expertium genera, quæ μαλακόσσανα, seu, ut *Plinius* vocat, *crustata*, vel *crustis contecta* dicuntur: prout ipse *Spanhemius* ibidem fatetur, καράβες καὶ καρκίνοι esse ex cancrorum genere: At pisces & cancri nullò jure ad insectorum classem revocari possunt.

CAP. II.

De

LOCUSTARVM naturâ & partibus.

I.

EX *Plinio* (f) liquet, tam validam firmamq; locustarum naturam esse, ut longinqua maria transeant, continuatâ plurium dierum fame. Ipse locustas aliquot nuper inclusi vitro, easque per septem dies sine ullo alimento vixisse, experimentò didici.

II. Non videntur habere nostræ locustæ nervos, nec ossa, nec spinas, nec crustam quidem fragilem, nec quæ jure dicatur cutis, sed partes mediæ cujusdam inter omnia hæc naturæ, corpus arenti simile, nervò mollius, in reliquis partibus *siccius* verius, quam *durius*: prout *Plinius* (g) de omnibus infectis pronunciat. Imò id ipsum, quò cohærent, non inter ossa & cartilaginem, sed, cum molle sit ut caro, distendatur autem ut nervus, inter cartilaginem & nervum mediam naturam habet, uti judicat *Gerardus Joannes Vossius* (h). Cum enim

(d) lib. IV. *Histor. Animal.* c. II. (e) lib. III. (f) lib. XI. *Hist. Natur.* cap. XXIX. (g) lib. XI. *Hist. Nat.* c. IV. (h) lib. IV. de orig. & progr. idololatr. cap. LXX.

nim multum habeant aquei, mirandum non est, si careant iis partibus, quæ plus terreni continent. Licet igitur quædam in iis sint partes ficciores, non eò usque tamen siccæ sunt, ut prorsus obdurescant. Unde & *Aristoteles* (i) inquit: ἡ δὲ τὸ σῶμα τῶν σφιδῶν ἔτε ἀσρακώδης ὄντιν, ἔτε οἶον τὸ ἐν τῷ τῶν ὀσρακώδων, ἔτε παρκαώδης, ἀλλὰ μεταξύ. διὸ καὶ ἔτε ἀκάνθαν ἔχουσιν, ἔτε ὀσθῶν, ἔτε οἶον σηπίον, ἔτε κύκλω ὀσρακον. *Caro autem corporis (insectorum) nec testam imitatur, nec qualis in testaceis continetur, sed medium quiddam est inter hac. Quare neque spinam habent, neque os, neque aliquid sepio simile, neque testam ambientem. Cujus insectorum constitutionis rationem eleganter tradit Philosophus ille, cum statim subdit: Αὐτὸ γὰρ αὐτὸ τὸ σῶμα διὰ τὴν σκληρότητα σώζει, καὶ δὲ περιδεῖται ἐπὶ πρὸς ἐρείσματα, se ipsum enim suapte duritie tuetur corpus, neque alterius eget salutaræ.*

III. Vulgus tamen substantiam mollem in locustis deprehensam, carnem appellare solet. Sic ex *Davidis Schelhameri*, Bibliothecarii Hamburgensis MSS, Illustris *Ludolfus* (k) hæc verba allegat: In Guinea fliegen die Heuschrecken mit dicken Schwärmen / wie eine dicke Wolcke / und verfinstern die Luft. Sie werden getödtet / und an der Sonnen gedörret / und von ihnen gefressen; Sie sollen wohl schmecken / haben Fleisch so weiß / als ein Krebs.

IV. Ipse jam laudatus *Ludolfus* (l) [qui existimat aliàs, locum *Num. XI. 31.* ubi ventus abripuisse, & super castra Israëuitarum diffudisse dicitur, multò commodius & genuinius de locustis, quàm de coturnicibus exponi posse], locustas, si non carnem propriè dictam, saltem aliquid carni simile & analogum habere arbitratur. Scilicet *Dn. D. Samuel Andrea*, in Academia Marpurgensi

C

Pro-

(i) Lib. IV. *Histor. Animal.* cap. VII. (k) in commentar. ad *Historiam Æthiop.* p. m. 180. (l) *ibid.* p. m. 169, seqq.

Professor in sententiâ illius *Ludolfianæ* disquisitione MStâ
[quam *Illustris Ludolfus* pro incomparabili sua erga me be-
nevolentia benignè mihi nuper huc transiens communi-
cavit] ut probet, vocem $\lambda\upsilon\chi\tau\iota\varsigma$ Num. XI. 31. quam vulgata
reddidit per *coturnicem*, propriè avem aliquam, & non lo-
custam notare, objicit disertè, *carnem propriè dictam petiisse*
Israelitas, ac petentibus talem dedisse, locustis verò car-
nem propriè dictam haud convenire. Ast *Ludolfus* ex-
cellentissimus in animadversionibus suis ad disquisitionem
istam manuscriptis, quæ omni rarissimæ eruditionis copiâ
refertæ sunt, respondet, probari sufficienter haud posse,
quòd Deus talem carnem dederit, qualem petierant Israeli-
tæ, vel in animo habuerant, cum nec panem illis dederit,
qualem concupiverant, sibi que fuerant imaginati. Un-
de & censet, quod, quemadmodum Deus panem poscenti-
bus aliquid pani $\alpha\upsilon\alpha\lambda\omicron\gamma\omicron\nu$ largitus est, ita flagitantibus
carnem aliquid ei simile & analogum dederit.

V. Utrum autem hæc locustarum nostrarum caro, si-
ve propriè, si-ve analogicè sic dicta, cibus insalubris sit, disqui-
ri solet. *Hieronymus Mercurialis* (m) & *Hieronymus Velschius* (n)
locustas escam insalubrem esse, exinde colligunt, quòd
 $\alpha\upsilon\gamma\epsilon\iota\delta\omicron\phi\acute{\alpha}\gamma\omicron\iota$ brevis sint vitæ, & miserò mortis genere pere-
ant. Quippe *Sirabo* (o) & *Plinius* (p) referunt, *Æthiopes*
locustis vescentes esse $\beta\rho\alpha\chi\upsilon\beta\iota\omega\tau\acute{\alpha}\tau\epsilon\varsigma$, & rarò quadrage-
simum annum superare. Atque *Agatharchides* apud *Pho-
tium* (q) perhibet, *Æthiopes* locustis victitantes mise-
rabili morte post quadraginta annorum decursum dece-
dere. Testatur enim palàm, quòd, simulatque senium
appropinquat, innascatur *Æthiopum* illorum corporibus
volucre pediculi genus, quod incipiat à pectore & al-

vo,

(m) lib. II. Variar. lect. cap. XX. (n) in Vena Medinensi cap. II. p. m.
43. (o) lib. XVI. Geogr. p. m. 531. (p) lib. VI. Histor. Natur. cap.
XXX (q) Biblioth. Cod. CCL.

vo, continuo autem unà cum facie omnem corporis superficiem depascat. Hoc idem ferè est, quod de illis *Strabo* inquit: Τὰ τετραράχοντα ἔτη πάντως ὑπερτίθασιν, διπονη-
 ευσμένης αὐτῶν τῆς σαρκός. Ineptè enim *Xylander* vertit: *Rarò quadragesimum superant annum, carne eorum jam in ferinam versa.* Nec satis accuratè reddit *Velschius*: *Rarò quadragesimum superant annum, carne ipsorum in vermiculos sive animalcula mutata.* Certè simplicius ac longè meliùs locus ille, ut *Ludolfus* (r) scitè docet, sic verti potuisset: *Rarò quadragesimum superant annum, carne eorum verminante, seu vermes progignente.* Cæterum illi, qui locustarum carnem cibum insalubrem esse credunt, causam brevioris hujus vitæ assignant eam, quod insecta ista, utpote ἔνεα τελείως τροφή h. e. *cibus prorsus siccus* [ut *Agatharchides* loquitur] temperiem paulatim corrumpant. Alii contrà locustarum carnem in se ac per se haud esse insalubrem pertendunt, etsi per accidens, si nempe quis nimis ac perpetuò eam comedat, nocere ipsa ac temperiem corrumpere queat. Manifestè *Ulysses Aldrovandus* (s) locustas ad medicamenta utiles prædicat, ac *Mosen* in seligendis cibis diligentissimum eas Hebræis ut salutares in escam permisisse. Sic & *Dn. Ludolfus* locustarum ejusmodi, quæ nuper tantâ copiâ ad nos advolarunt, carnem haud insalubrem esse censet, nixus potissimum auctoritate ac testimonio *R. Anania Fezzani*, qui an. 1688. Francœfurti testatus est, locustas, queis Mauritani vescuntur, non nocere ulli mortalium, licet de iis edant innumeras. *Velschius* equidem objicit, affectum illum vermiculorum ex victus ratione quibusdam Æthiopix populis adsignare *Diodorum Siculum*, *Strabonem*, & *Agatharchidem*. Ast nemo ex illis scriptoribus disertè hoc asseverat. Quippe *Diodorus Siculus*, postquam infelicem

C 2

popu-

(r) Comm. ad Hist. Æthiop. p. m. 184. (s) Lib. IV. de Insect. c. I.

populorum ἀκρίδοφάγων conditionem enarrasset, quasi dubitans subjungit: Εἴτε διὰ τὴν ἰδιότητά τῆς τροφῆς, εἴτε διὰ τὸν αἶρα τῆς αἰσθητικῆς τυγχάνοντες περιπετείας, h. e. *sive propter qualitatem cibi, sive propter aërem ista miserabili sorte utuntur*. Strabo verò, cum de Acridophagis Æthiopibus perhibuisset, eos esse βραχυβιωτάτους (h. e. *vite brevissimæ*) addit quidem: ζῶσι δ' ἀπὸ τῶν ἀκρίδων [i. e. *vivunt autem de locustis*]; sed brevitatem vitæ ipsis locustis, velut causæ, non adscribit. Et Agatharchides manifestè id in medio relinquit, utrum misera ista mors proveniat ex comestis locustis, an nativa corporum temperie, vel aëris naturâ. Sic enim scribit: Οὐδὲ μὲν εἴτε τὰς χυμὰς, εἴτε τὴν τροφήν, εἴτε τὸν αἶρα τῆς κακίας ἔχοντες αἴτιον, ἕτως ἀπόλλυνται, Hi igitur (acridophagi) *sive corporis succus, sive alimentum, sive aër corruptus in causa sit, istum in modum intereunt*. Et fac, ex victus ratione ἀκρίδοφάγος contrahere corporis intemperiem, inde tamen evinci nequit, quòd locustæ *in se ac per se* insalubres sint, corporisq; corrumpant temperiem, ac mortem accelerent. Nam cibi etiam *in se ac per se* sani ac salubres, si infumentur & fallantur, scorbutum producere possunt: Jam verò populi ἀκρίδοφάγοι teste Plinio (τ) locustis vivunt fumò & sale duratis in annua alimenta. Imò si ἀκρίδοφάγοι illi vescerentur locustis recentibus, nec igne fumoque duratis, inde tamen, quod nimio ac mero earum usu temperiem corporis everterint, mortemque præmaturam sibi accersiverint, concludi non potest, eas *in se ac per se* esse insalubres. Multa enim, quæ *in se ac per se* salubria sunt, immane quantum nocent, si nimis ac immoderatè iis utare; prout e. g. vinum *in se ac per se* salubre est, etsi calorem naturalem extinguat, si immodicè fumatur: Sic & nobilissima aromata, opium, crocus, & alia, si nimium ac crebro iis utare, mortem accelerant, & tamen *in se ac per se*

se salubria sunt. Objicit *Velschius* porro, locustas edere olera *Galenus* autem arbitrari, quod olerum esus sanitati minus conveniat. Sed nec huic objectioni quicquam inesse roboris, præclare ostendit Illustris *Ludolfus* (u). Neque enim *Galenus* (x) quando olera paucissimum dare nutrimentum ait, de insectis & pecoribus, sed de hominibus disserit. Nec verò ab animalium cæterorum cibis, qui homini salubres sunt vel insalubres, ad salubritatem vel insalubritatē carnis eorundem rectè concluditur. Certè porcorum, gallinarum, aliarumq; avium quarundam caro in se insalubris haud est, etiam si vescantur rebus, quæ homini minimè sunt salubres.

VI. Non autem salubris tantum in se, sed etiam esui grata, olim hodieque à multis gentibus locustarum caro habetur. *Aristophanes* (y) scribit:

πότερον ἀκρίδες ἢ δίσον ὄσιν, ἢ κίχλαι,

ὅς μ' ὡς ὑβρίζεις. Δ. Τὰς ἀκρίδας κρίνεις πολὺ.

Utrum locustæ suaviores sint, quàm turdi?

Eheu ! quàm injuriosus. D. *Locustas* judicat multò (suaviores) *Diodorus Siculus* (z) narrat, locustarū ab Æthiopibus desertæ regioni conterminis occisarum magnos coacervari cumulos, easque falsugine persperfas & convenienter maceratas accipere γεῦσιν πρὸς Φορρον (h. e. saporem accommodum seu gratum), & sine putrefactione diu asservari. Sic & *Petrus Kirstenius* (a) hoc se ex Arabe quodam, quem secum habuit, audivisse memorat, quod quibusdam Arabiæ incolis locustæ, si soli ferventi fuerint expositæ, & ab ejus fervore fatis intumuerint, cibus suavissimus, esse credantur. Cui consentit, *Josephus de S. Angelo, Tolosanus*, (b) omnes & singulos in

C 3

Ara-

(u) in comm. ad Hist. Æthiop. p. m. 184. (x) Lib. II. de alimentorum facultatibus cap. 40. & 50. (y) in Acharn. Act. IV. Sc. 7. (z) lib. II. Biblioth. Histor. p. m. 163. (a) ad cap. III. Matth. v. 4. seqq. (b) in Gazophylacio suo Persico in voce Locustæ.

Arabia edere istas locustas cum maximo appetitu, enarrans. Sinenſes (c) deliciis aliàs affveti eas *pro cupediis* habent. Mauritani (d) Africæ populus hodieque locustas quæ ejusdem generis ac figuræ sunt cum nostratibus, avidè collectas coquunt & esitant, eas multò s̄vaviores esse pullis columbarum, ajentes.

VII. Nec veritati hujus historiæ præjudicat quicquam, quod Germani cibum istum nauseent & averſentur. Gustus enim inter nationes differt, & alia aliis grata, aliis ingrata videntur, prout quilibet affvetus est. Hinc & ipsemet cum *Clenardo* (e) dixerim: *Maloperdicem unam, quàm locustas viginti,*

VIII. Cutem porrò *prorsus tenuem* (δέρμα πάμπαν λεπτόν, ut cum *Aristotele* (f) loquar) aut certè aliquid prætenue cuti ἀνάλογον non ad omnes corporis partes, sed ad alvum habent. Quippe coxis durâ crustâ inteētis, intra quas caro mollis est, nec non ad pectus crustâ plurimâ, dorsoque crustatō constant, ut quasi loricatæ videantur. Mirari igitur subit, acutissimum aliàs Philosophum, *Julium Cæsarem Scaligerum* (g) hæcce scribere: *Utinam Aristoteles hoc non dixisset* (scilicet: Δέρμα δ' ἔχουσιν μὲν, πάμπαν δὲ τὸ λεπτόν), Nec enim hîc ait *Aristoteles*, *insecta ubique* ὅς quâ omnes corporis partes habere cutem; sed simpliciter inquit: *Ac cutem quidem, sed prorsus tenuem habent.* Namque τὸ πάμπαν ibi non est idem, quod τὸ πανταχῶς [h. e. *ubique*] sed quod τὸ πάντως, i. e. *prorsus*.

IX. Non ergò constant locustæ corpore intus forisque duro, uti quidam de insectis generatim pronunciant. Neque enim alvus tantùm mollior est, sed & observante *Scaligero* (h) intra coxas durâ crustâ inteēctas, ac intra dorsum crustatum caro mollis continetur.

X. Caput

- (c) Joh. Neuhof in descriptione regni Sinarum pag. 377. (d) Ludolf. in comm. ad Hist. Æthiop. p. m. 176. 177. (e) In Epist. L. 1. p. m. 73. (f) Lib IV. Hist. anim. c. VII. (g) Comm. in Arist. Histor. de Animal, Lib. IV. c. VII. (h) ibid.

X. Caput duriori quadam, seu (ut accuratius loquar) *feriiori* crustâ, quæ galeæ formam præbet, collumq; involu-
crô aliquô collarii monachalis speciem gerente cinctum est.
Similes omninò nostrates quoad has partes sunt illis, quas
in insula *Tayowan & Formosâ* conspicuas ex Historia lega-
tionis cujusdam Sinensis *Ludolfus* (h) sic describit: Anno
1654. im May entstand auf der Insel Tayowan und Formo-
sa aus dem Nord-Westen wieder eine große Menge Heu-
schrecken/ die um und um alle Feld-Gewächse abfressen; Da-
her dann durch Hungers-Noth über 800. Menschen umkom-
men. Sie waren wunderbarlich von Gestalt: hatten gleichsam
Kragen umb den Hals/ wie ein Pickenirer: und einen Helm
oder Sturmhut auf dem Kopff/ wie die Soldaten zutragen
pflegen.

XI. In quibusdam nostratium ex collo, & quidem sta-
tim ex collarii istius Monachalis initio crista quædam, or-
namenti alicujus, nescio cujus, formam præ se ferens, emi-
nere visa est, sive id ex peculiari τῆς ἀφθάρτου φύσεως h. e.
incorruptæ NATVRÆ (ut cum *Sexto Empirico* (i) loquar) pro-
visu, ad dehortandos mortalium luxuriantium animos si-
ve *casu* (ceu loquuntur *Physici*) per aliquam à communi se-
cundam speciem dispositione degenerationem factum
sit.

XII. Licet vilia videantur esse animalcula, magnum
tamen habent os, ac in occipitio, & quidem in scapularum
commissurâ, *dentes duos nigricantes, validos, latosq;* ad fruges
absumentas egregiè natos, quos inter se terendo (ex sen-
tentiâ *Plinii*) stridorem edunt. Hinc leonini dentes *Apoc.*
IX. 8. locustis assignantur, quando ibidem dicitur: ὁδόντες
αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, *dentes eorum ut leonum erant, i. e. duri,*
validi, acuti. Atque ex dentium illorum robore ac duri-
tie

(h) in comm. ad Hist. Æthiop. p. m. 178. (i) lib. VIII. adversus Mathe-
mat. (k) in Hist. Natur. lib. XI, c. XXIX.

cie sit, ut, ceu *Plinius* (l) ait, omnia morfu erodant, & fores quandoque tectorum. Arabes quoque docente *Bocharto* (m) illud, quod ab ipsis demorsum est, vocant *denticulatum in serræ modum*.

XIII. Oculos gerunt *patentes ac duriores*, ut quasi per membranam vitri translucidam cernant, atque ob duri-
tiem istam hebetius quidem, splendore autem recepto vi-
dent clarius. Hinc evenire videtur, ut volitent *potissimum* in-
terdiu, quando nempe discussa jam nubium ac nebula-
rum caligine clarissimum solis jubar effulget: quemad-
modum & nostrates alis nocturno humore, aut rore ma-
defactis humi quiescebant, actum demum, ubi æstas va-
pore solis accenderet tellurem, tempusque diei fervidissi-
mum esse inciperet, turmatim provolabant. Et *Ligtfootus*
(n) ex *Gemaristis* observat, cœcutire locustas roris tempore,
ita, ut, si veneris tunc temporis eas, gradum sistant. Quan-
quam appositè moneat *Plinius* (o) priscos illos scriptores, qui
locustas noctibus propter frigora non volare tradidere, i-
gnaros fuisse, longinqua ab iis maria transiri, fame quoque
plurium dierum continuatâ: Et *Hieronymus* versum deci-
mum capitis secundi Joel. propriè sic exponat: *Præ multitu-
dine locustarum obtegentium cælum, Sol & LVNA convertentur
in tenebras, & STELLÆ retrahent lumen suum, dum lumen in
medio nubes posita locustarum ad terram non finit pervenire.*

XIV. Ante oculos prætenduntur nostratibus duo quasi
pili, quos *Aristoteles* (p) vocat *κεραίας*, h. e. *cornicula*, seu, ut
Theodorus Gaza vertit, *antennas*. Eorum ratione nostræ lo-
custæ horrere aut horripilare rectè dicuntur, quando
illos erigunt. Proinde cùm in tractatu *Talmudico Chel-
lin* locustarum aliæ dicantur habere *גבחת* (h. e. *calvi-
tium*), aliæ non habere, h. e. ex mente *Glossatoris* aliæ gla-
bro,

(l) ibid. (m) in Hieroz. part. poster. lib. IV. c. V. (n) Hor. Hebraic.
in cap. I. Marc. (o) Histor. Natur. lib. XI. c. XXIX. (p) lib. IV,
Histor. Animal. c. VII.

bro, aliæ hirsuto sint capite, nostrates hirsutô sunt capite, ac calvitium non habent. Talismodi locusta docente *Bocharto* (q) Arabicè vocatur *Orphan*, h. e. *locusta jubata*; & à *Claudio* (r) nobilissimô Poëta, ita describitur: *Horret apex capitis*. Videtur quoque ad istiusmodi pilos seu cornicula allusisse *Johannes Evangelista* (s) quando mysticis locustis tribuit *τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν* h. e. *crines ut fœminarum*. Atque ex nostris locustis apparet, non planè id verum esse, quod quidam volunt, locustas omne genus esse prorsus glabras & depiles.

XV. Præter oculos præditæ sunt locustæ nostræ *linguâ*, & quidem durâ ac validâ, quâ & gustant & attrahunt intra se cibum. Ἄλλο δὲ αἰσθητήριον ἔδεν φανερόν (ut loquar cum *Aristotele* (t)) h. e. *cæterarum autem partium sensoriarum*, seu partium, quæ sunt à naturâ sensuum ministerio attributæ, nullam, quæ sanè appareat, habent. Nempe ad locustas quoque nostras spectat, quod *Aristoteles* (u) de insectis quibusdam scribit: Ἐχει δὲ ὀφθαλμοὺς μὲν ἅπαντα, ἄλλο δὲ αἰσθητήριον ἔδεν φανερόν· πλὴν ἑνὶ αὐτῶν ἦν καὶ τὰ ὀσθακάρδια ἔχει πάντα, ἣ καὶ γύεται, καὶ εἰς αὐτὸ τὴν τροφὴν ἀνασπᾷ. τὸ δὲ, τοῖς μὲν, μαλακόν· τοῖς δ' ἔχει χυλὸν πολλόν, Oculos verò habent omnia: cæterarum autem partium sensoriarum nullam, quæ quidem manifestè conspiciatur, præter linguam quædam. Quæ etiam testacea omnia prædita sunt: quâ & gustant, & attrahunt intra se cibum. Ea autem in quibusdam mollis, in aliis robusta valdè.

XVI. De cætero totam locustarum nostrarum faciem si quis attentè consideret, eam equinæ faciei non ab similem deprehendet. Idem videlicet hîc observamus, quod *Theodoretus* ad *Joël*. cap. II. añotat: Εἰ τις ἀκριβῶς κατίδοι τὴν κεφαλὴν τῆς ἀκρίδας, σφόδρα τῇ τῆς ἵππου εἰκνύειαν εὐρήσει, *Locusta caput si*

D

quis

(q) in *Hierozoic. part. Poster. Lib. IV. c. II.* (r) in *Epigrammatibus*, *Epigr. VI.* quod de *Locusta* est. (s) *Apocal. IX. 8.* (t) *ibid.* (u) *ibid.*

quis attentè conueatur, id equi capiti reperiet valdè simile. Nec non, quantum ad faciem, verum esse experti sumus, quod *Mubammaddin, Assarhuriensis*, Poëta apud Arabes non incelebris, ex versione *Samuelis Bocharti* (x) scribit: *Habent (locustæ) femur camelorum, crura struthionis, alas aquila, pectus leonis. Cauda iis ut viperarum terra: & decorant eas equorum species in capite & ore.* Atque ob hanc faciei equinæ formam Itali locustam vocant *cavallette*. Hinc licet nonnulli illud dictum *Apocal. IX. 7. & species locustarum similes erant equis ad bellum paratis*, ad cursus aut volatus velocitatem referant, quæ equis sunt propè pares, nos tamen insuper ad faciem equinæ non absimilem cum *Bocharto* (y) attemperamus.

XVII. Inter caput & alvum pars quædam sita est, quæ simul pectus & dorsum est (τὸ σῆθος καὶ τὸ νῶτον.) Nam & hic verum est, quod *Aristoteles* (z) de insectis dicit: πάντων μὲν γὰρ κοινὰ μέρη εἰ τρία, κεφαλὴ τε, καὶ τὸ πρὸς τὴν κοιλίαν αὐτῶν καὶ τρίτον, τὸ μετὰ τὰ τέτραν· οἷον τοῖς ἄλλοις τὸ σῆθος καὶ τὸ νῶτον εἴη. Τὸ δὲ τοῖς μὲν πολλοῖς ἐν εἴη, omnium igitur (insectorum) communes partes sunt tres, caput, alvus ventrem continens, & tertia, quæ inter has sita est, cuiusmodi aliis pectus dorsumque dicitur. Hoc in multis unicum est.

XVIII. Ad pectus pariter ac dorsum locustarum nostrarum crusta plurima ac valdè dura est, ut quasi loricâ indutæ videantur. Pertinet & huc, quod *Claudianus* (a) de locustis canit:

— — cognatus dorso durescit amictus,

Armauit natura cutem.

Atque eò iterum *Iohannes* (b) alluisse videtur, cum de locustis mysticis inquit: *Et loricas habebant tanquam loricas ferreas.* Et ob hæc naturæ munimenta nostrates locustæ

cæco

(x) in Hieroz part. poster. libr. IV. c. V. (y) ibid. (z) *Histor. Animal.* lib. IV. c. VII (a) in *Epigrammatibus Epigramm.* VI. quod est de locustis (b) *Apocal. IX. 8.*

cæco ferri impetu, & neque homines neque enses timere videntur.

XIX. Dorso venter fuscus subjicitur, in quo nil est, nisi intestinum, & quidem non simplex, sed flexuosum ac replicatum, quod, ut in insectis aliis, ab ore statim incipiens per totum corpus distenditur. Hoc ipsum jam olim observavit Aristoteles, [c] quando scripsit: 'Εντὸς δὲ τῆς κύτης, μετὰ τὸ σῶμα ἔντερόν ἐστι, τοῖς μὲν πλείστοις εὐθύ, καὶ ἀπλῆν μέχρι τῆς ἐξόδου ἐστίν, ὀλίγον δ' ἐλιγμὸν ἔχει, Intra alvum autem post os intestinum est maxima pars eorum rectum, simplexque ad exitum usque, paucis autem inflexum est. Et paulò post: 'Ενία δ' ἔχει καὶ κοιλίαν, καὶ ἀπὸ ταύτης τὸ λοιπὸν ἔντερον ἢ ἀπλῆν, ἢ ἐλιγμένον, ὥσπερ αἱ αἰκρίδες, Nonnulla (insecta) etiam ventrem habent, atque ab eo reliquo tractu intestinum, aut simplex, aut replicatum: ut LOCUSTÆ.

XX. Cùm alia quædam locustarum genera, ut Thomas Moufetus (d) docet, habeant caudam, & vel extremâ caudâ vel supra caudam duos tresve gestent aculeos, nostrates locustæ caudâ quidem carent, sed in fine alvi quatuor spicula paulò obtusiora habent. Hinc cùm Doctores Talmudici (e) tradant, quatuor locustarum species à Mose enarratas, nempe אַרְבֵּי חֲרָגִל חֲגַב אֲרֵב סֹלַם, in eo differre, quod חֲרָגִל (Chargol) habeat gibbum & caudam, אֲרֵב (Arbe) neutrum, סֹלַם [Solam] gibbum, sed non caudam, חֲגַב [chagab] caudam sine gibbo, locustæ nostrates, quippe gibbi & caudæ expertes, ad eam speciem, quæ אֲרֵבָה, [Arbé] dicitur, erunt referendæ.

XXI. Quatuor alæ maculosiores longiores corpore, totumque illud à superiori parte contegentes, à collo subtus oriuntur. Unde nostrates iis accensendæ sunt locustis, quæ τετραπτερυγίδες i. e. quadripennes Græcè appellantur. Aristophanes in Acharnensibus:

D 2

'ΑΛ'

(c) loc. cit. (d) in Theatro insectorum cap XVI. p. m. 117 (e) in Tractatu Cholin cap. III. fol. 65. a. b. & 66. a.

Ἀλλ' εἴ π' ἐβ' λει πείρασιν τῶν ἐγὼ φέρο,

Τῶν ὀρθαλίχων, ἢ τῶν τετραπτερυγιδῶν.

Sed emitto, si quid vis eorum, quæ fero,

Gallorum aut quadrupennium [seu, quatuor alas habentium.]

Et ad hanc vocem vetus Scholiastes, ac ex eo Suidas scribunt: Τετραπτερυγιδῶν, τῶν ἀκρίδων. ὧσα τὸ τεσσαρὰ ἔχουσιν πτερὰ. *Quatuor alas habentium, id est, locustarum. Sic autem locustæ vocantur, quod quatuor alas habeant. Quanquam duas voces: τῶν ἀκρίδων, Suidas non habeat, sed illæ ex Scholiaste ibi sint supplendæ.*

XXII. Tot instructæ sunt alis, cum sibi aliquando ex Numinis jussu in multas regiones longè abeundum sit, hęc alarum numerò vincentes muscas & culices, quibus sufficiunt duæ, quia longius avolare necessum non habent.

XXIII. Haud obtigerunt nostris locustis molles ac farinaceæ, velut papilioni, sed duræ quodammodo ac membranaceæ alæ. Destituuntur tamen nostrates crustâ illâ sive vaginâ, quam Deus locustis aliis quarû figuram Athanasius Kircherus (f) exhibet, ob alarum istarum fragilitatem impertitus est, ut scilicet in ea alas suas recondant. Eadem vagina Aristotelis (g) dicitur ἑλυτρον: Quæ vox idem notat, quod *integumentum*, cum ἐλύειν sit καλύπειν h. e. obtegere, ut Proclus aliique interpretantur. Unde & locustæ crustâ istiusmodi armatæ referuntur ad ἑντόμα τὰ πτερόν ἔχοντα ἐν κολεῳ̃ h. e. *ad insecta alas in vaginâ habentia*, seu ad ἑντόμα ἔχοντα ἐν ἐλύτρω τὰ πτερά, ut Aristoteles loquitur, h. e. *ad insecta alas integumentò quodam obductas habentia*, quæ unâ voce dicuntur τὰ κολεόπτερα vel καλεόπτερα, h. e. *vaginipennia*, ut aliqui reddiderunt.

XXIV. Cæterum nostratium locustarum alæ strictè loquendo non sunt pennæ, ut in columbâ aliisque avibus, cum

(f) Mund. subterr. Tom. II. libr. XII. sect. II. c. V. (g) loc. cit.

cū æquē ac reliquorum insectorum volucrum alæ & καὶ
 λόν, ὅδε ὄρνις [ut *Aristoteles* ait] h. e. nec tubum, nec scissuram
 habeant, sed siccæ duntaxat sint membranæ. Unde *Scaliger* [h] censuram sustinere necessum habuit *Theodorus*
Gaza, qui τὸ πτερόν ab *Aristotele* insectis quibusdam attri-
 butum reddidit *pennam*. Quanquam, si laxiori vocis si-
 gnificatu utamur, alas locustarum ausim appellare pen-
 nas, quod facere veretur *Scaliger*. Quippe ipse *Plinius* [k]
 insectorum alia ait esse *pennata*, alia pennis carentia, atque
 naturam nonnullis insectis magnâ subtilitate *pennas* adne-
 xuisse monet. Frustrâ autem subtilitatem quærit *incom-*
parabilis doctrinae Vir, *Gerhardus Johannes Vossius* [l] dum a-
 las in avibus πτερόν, in insectis autem ἀπ' ἀλᾶ vocari con-
 tendit. Certè ipse *Aristoteles* (m) aliquoties insectis tri-
 buit τὸ πτερόν, ut quando ἐντομα πτερά h. e. *insecta volucria*
 πτερά habere inquit, atque insectorum alia δίπτερα [h. e.
binis alis instructa] alia τετράπτερα (h. e. *quaternis alis praedita*)
 appellat.

XXV. Tandem locustæ nostrates sex pedes habent,
 in quibus primi duo sunt minores, medii his majores, po-
 stremi sunt maximi. Sic & *Aristoteles* [n] sex locustis pe-
 des tribuit, quando de *locustis*, *culicibus* &c. scribit: ἑξά-
 ποδα δὲ τὰ τοιαῦτα πάντα εἰσὶ, σὺν τοῖς ἀλπηλοῖς μορίοις, *Hæc autem*
omnia sexos habent pedes, si partes salutarie connumerentur. Et
Damir Arabs annotante *Bocharto* (o) inquit: *Et locusta sex*
habet pedes.

XXVI Senos autem illos locustarum pedes ipse *Codex*
Sacer (p) sic describit: אַךְ אֵת זֶה תֹאכְלוּ מִכָּל שֶׂרֵץ הָעֵץ
 הַהוּלֵךְ עַל אַרְבַּע אֲשֶׁר לֹא כָרְעִים מִמֶּעַל לָרַגְלָיו
 לָנֶתֶר בָּהֶן עַל הָאָרֶץ *Veruntamen istud comedetis ex omni*
reptili

(h) *ibid.* (i) in *Comm. in Arist. Histor. de Animal. lib. IV. c. VII.*

(k) *Natur. Histor. lib. XI. c. c. I. & II. (l) lib. IV. de Orig. &*

progr. Idol. c. I. XXV. (m) Histor. Animal. lib. IV. c. V. I. (n)

Lib. IV. de Partibus animal. c. VI. (o) in Hierozoic. part. poster.

lib. IV. c. I. (p) Lev. XI. 21.

reptili volucris, quod graditur super quatuor (pedibus) cui (sunt) crura ultra [vel præter] pedes ejus ad saliendo illis in terra. Cui locustarum descriptioni statim specialis earum denominatio subjungitur, quâ alia appellatur Arbe, alia Solam, alia Chargol, alia Chagab.

XXVII. Tantum verò pedum numerum eò à natura acceperunt locustæ, quod frigide sint nature, atque adeo necesse fuerit, faciliorem reddi gressum ac motum; id quod fit pedum copiâ. Vid. *Aristot. lib. IV. de part. animal. c. VI.*

XXIIIX. Crura illa & femina locustarum, cum inaruerint, ferrarum usum in India præbere tradit *Plinius* (q). Quamquam istæ in India locustæ, quippe *Plinio* teste ternum pedum longitudinis, majores longè sint iis, quæ gregatim in nostras oras nuper involârunt, talem omnino usum in re domesticâ præstare ineptæ.

XXIX. Postremi duo locustarum nostrarum pedes non ad incesum, sed ad saltum vel volatum sunt comparati. Quippe iis extensis & inflexis locustæ ad saliendo vel volandum attolluntur; quemadmodum *Aristoteles* [r] apertè de locustis inquit: ὅταν κάμψαντ' ἐκτείνῃ πάλιν, ἀναγκάσθον ἀπὸ τῆς γῆς ἤεθαι, Cum inflexa rursus extendunt, è terra attolli necesse est. Proinde ipsa *Scriptura* [s] pedes illos novissimos vocat כרעוֹת הָאָרֶץ h. e. crura ad saliendo in terra. Imò & *Aristoteles* (t) eos palàm appellat τὰ ἀλτικὰ μέρη, h. e. partes saltatorias.

XXX. Atque eam ipsam ob causam, ut scilicet eorum innixu locustæ sese ad saliendo vel ad avolandum è terra elevent, posteriora crura data esse primis ac mediis longiora, animadvertit itidem *Aristoteles*, (u) quando sic scribit:

(q) Lib. XI. Hist. Nat. c. XXXIX. (r) lib. IV. de part. animal. c. VI. (s) Levit. XI, 21. (u) libr. IV. Hist. animal. c. IX.

bit: Τὰ δ' ὀπίθια μείζω τῶν μέσων, διὰ τε τὴν βάδισιν, καὶ πρὸς τὸ αἰεεῖσθαι ῥᾶον ἀπὸ τῆς γῆς ἀναπετόμενα. Ὅσα δὲ πηδητικὰ αὐτῶν ὄντι, μᾶλλον τὸ Φανεροῖ. Οἷον αἱ τ' ἀκρίδες, καὶ τὸ τῶν ψυχλῶν γένος. *Posteriora [autem] crura mediis longiora sunt, ut ambulent melius, & attollantur facilius de terra, quando avolare libet. Quod planius ea ostendunt, quæ saliant: ut locustæ, ut culicēs.*

XXXI. Eosdem pedes novissimos *Aristoteles* (x) vocat πηδάλια. Quod vocabulum *Theodorus Gaza* per gubernacula, *Julius Caesar Scaliger* (y) per saltacula reddit. Illa versio eā potissimum ratione nititur, quod πηδάλιον & apud profanos auctores, (z) & in sacro codice (a) gubernaculum denotet, atque ut navigii motus gubernaculō, & quidem olim, docente eleganter *Schefferō* (b), sæpè duplici, dirigitur, ita insectorum motus seu saltus duobus illis postremis pedibus gubernetur. Hæc autem *Scaligeri* interpretatio eò respicit in primis, quod τὸ πηδᾶν sit salire, saltare, atque insecta postremorum pedum inflexu se ad saliendū librent. Verū enim verò versio illa, quam attulit *Gaza*, velut *Aristotelis* menti conformior præferenda est, ac perperam à *Scaligerō* carpitur. *Aristoteles* (c) enim, se τὰ πηδάλια, quatenus insectis tribuuntur atque locustis, ad gubernacula designanda usurpare, aperte docet, quando inquit: ὅτι ἐμπροσθεν δέ, ἀλλ' ὀπίθεν μόνον ἔχουσιν αἱ ἀκρίδες τὰ πηδαλιώδη, h. e. Non antè, sed postèrè solum, *LOCUSTÆ* habent partes in gubernaculorum formam conditas. Quippe τὰ πηδαλιώδη dicuntur ea, quæ gubernaculorum formam imitantur.

XXXII. De cætero ex iis, quæ edisseruimus hucusque, manifestum evadit, nobis, qui senos pedes attribuimus
Locu-

(x) libr. IV. Hist. Animal. c. VII & IX (y) in Commentar. ad Hist. Animal. lib. IV. c. VII. (z) *Ælian.* libr. IX. Varior. cap. XL. & *Heliodor.* libr. V. *Æthiopic* (a) *Ætor.* XXVII, 40. (b) in librō eruditō de militiā navali. (c) libr. IV. de part. animal. c. VI.

locustis, haud contradicere sacras literas, quæ quatuor saltem pedes animalculis istis adsignant. Nam in re ipsa sacra Scriptura pariter & Physicorum scholæ sex tantum locustarum crura statuunt, ac in usu saltem vocabuli *pedis* discrepare videntur, cum observante *Augustino* (d) Lex Mo- saica duo posteriora crura, quippe non ad incessum, sed ad saltum comparata, inter pedes haud computet, *Aristoteles* (e) autem, se in sex illis pedibus eas etiam partes, quarum enixu locustæ saliunt, connumerare manifestè innuat, dum scribit: Ἐξ ἁπλῶς δὲ τὰ τοιαῦτα πάντα εἰσι, σὺν τοῖς ἀλτικαῖς μορίοις, Omnibus his sex pedes sunt, iis etiam partibus, quarum enixu saliunt, connumeratis.

XXXIII. Liqueat insuper ex partibus locustarum huc usque explicatis, nostrates habuisse locustarum munda- rum quatuor notas à Doctoribus Talmudicis [f] adsignatas, velut ארבעה רגלים וארבע כנפים וקרצולים וכנפיו h. e. quatuor pedes, quatuor alas, crura longiora, & quod ale tegunt totum corpus.

XXXIV. Totum hoc de locustarum naturâ partibus- que caput claudimus verbis Arabis cujusdam Anonymi apud *Damirem*, quæ apud *Samuel. Bocharium* [g] in Lati- num sermonem sic conversa legimus: In locusta, quamlibet infirmâ, natura est decem magnorum animalium: 1. facies equi, 2. oculi elephantis, 3. collum tauri, 4. cornua cervi, 5. pectus leonis, 6. venter scorpionis, 7. ala aquile, 8. femora cameli, 9. struthionis pedes, 10. cauda serpentis. Namque & hæc omnia, si solam serpentis caudam demas, locustis nostratibus per analo- giam quandam accommodari posse, ex hæctenus dictis liquido constat.

(d) Libr. II. Retractionum cap. XV. (e) lib. IV. De Part. Animal. c. VI. (f) in Tractatu *Cholin* cap. 3. fol. 65. & 66. (g) in *Hie- gozoic. Part.* post. lib. VI. c. V.

CAP. III.

DE

Variis LOCUSTARVM

nostrarum affectionibus, (α) MOTV, (β) LOCO, unde adventant, & quem pervagantur, (γ) SONO (δ) QVANTITATE, (ε) colore.

INter varias illas, quas hucusque percensuimus, partes *Locustis* natura dedit pedes & alas ad motum in terrâ pariter ac aëre peragendum, qui in ipsis præ reliquis insectis omnibus luculentè se exerit: & quidem *pedes* ad gressum, alas verò ad volatum obeundum concessit. Nec enim saltant tantùm animacula ista, sed & avium in sublimem aëra se efferentium ritu volitant. Id quod & nosmet ipsi observavimus nuper, & *Nicolaus Clenardus* (h) in iis, quarum agmine cœlum Fezæ obductum erat, annotavit. Mirum proinde est, quòd *B. Franzius* (i) locustas dicat *insecta, mediam naturam obtinentia inter volatilia & reptilia, difficulter volantia, quæ potiùs saliant instar pulicum, quàm ut vel ingrediantur, vel etiam volent.*

II. Nos verò in saltu & volatu earum cùm ingentem agilitatem & velocitatem, tum admirabilem quendam ordinem deprehendimus. Levi momentò huc atque illuc impelluntur, & facili saltu aut volatu feruntur ubi vis. Proinde saltantis equi agilitas iis in *Jobo* & *Chaldaea Jeremiæ Paraphrasi* confertur. In *Jobo* (k) dicitur de equo: *An fecisti, ut moveretur sicut locusta?* h. e. ut pari agilitate saltaret. Et *Chaldaeus Jeremiæ Paraphrastes* lib. 27. scribit: *Quorum equi adfendant* מִפְּנֵי הָאֵל כּוֹחֵלֵי h. e.

E

sal-

(h) in Epist. L. 1. p. m. 73. (i) in Histor. Animal. Part. V. c. IV. (k) cap. XXXIX, v. 20.

saltantes ut locusta. Certè avicularum expeditis alis provolantium celeritatem nostrates æquant, & paucarum horarum spatio aliquot milliaria Germanica trajiciunt. Sic & jam olim narravit *Plinius* (l) à locustis etiam longinqua maria transiri, continuat à plurium dierum (quod maximè miremur) fame quoque, quam propter externa pabula petunt. Ac ann. 1536. ex terris trans Pontum Euxinum in Podoliam transmisere (m).

III. Nostratium locustarum ordinem in volatu & in incessu servatum quod attinet, illum non collocamus in eo, quòd, tanquam apes, regem habeant, tacitò quasi consensu electum. Sunt enim ἀβασίλευτον, & quælibet, prout fors tulit, prima migrat, aut in agrum, ut sedem ibi ad tempus figat, descendit. Hinc & *Salomon* (n) inquit: *Locusta regem non habet, & exit unaquæque sibi dividens*, h. e. *Locusta est ἀβασίλευτον, & tamen εὐτάκτως* i. e. *cum pulchrâ dispositione* (cei interpretes *Græci* addunt) ad segetes fructusque tollendos, velut ad bellum, egreditur, ac sine ullâ contentione prædam dividit.

IV. Eò autem ordine locustæ nostræ provolarunt, ac castra velut humi metatæ sunt, ut militarem quasi disciplinam in agmine ipsarum cerneremus. Nam nostrates quoque meabant σιχηδόν (h. e. ordine) atque volabant ὡς ἐν ᾠζει (h. e. quasi per acies), minimeque sejunctæ, velut sorores se mutuò subsequebantur, φύσεως αὐταῖς βεβρυχθῆτος τὸ φιλόδηλον (h. e. mutuum ipsis amorem naturâ dispensante): uti *Cyrillus* ad cap. II. Joel. scribit. Hostium instar conscendebant & per vias incedebant, nullâ vi se divelli finentes, sed tanquam mutuâ conspiratione impetum facientes: quemadmodum de locustis generatim *Theodoretus* ad cap. II. Joel. pronunciat. Tantò ordine ex jubentis Dei dispositione

(l) *Histor. Natur.* lib. XI c. XXIX. (m) *Voss. de Orig. & progr. idol.* libr. IV. c. LXXV. (n) *Proverb.* XXX. 27.

sitione volitabant, ut instar tessellarum, quæ in pavimenti artificis finguntur manu, & ne puncto quidem, ut ita dicam, , ungueve transversò declinarent ad alteram: ceu Hieronymus de locustis à se in Palæstina visis ad cap. II. Joë! testatur. Antequam totum vastum agmen advolaret, quædam turmæ præmittebantur, quæ velut castra metarentur. Id quod & Sigismundus von Bircken (o) de ingenti illâ locustarum multitudine, quæ an. 1335. Poloniam, Bohemiamque & Austriam vastavit, diligenter observat, cum scribit: Sie schickten allemahl ihren Vortrab einen Tag voraus/ der musste gleichsam vor das Heer Quartier machen/ und den Ort aussuchen/ da sie sich lagern/ oder/ wie man es heute zu Tage nennet/ campiren wolten. Welches Wort sich wohl zu diesem Heerzug reimet/ weil es ein Krieg war wieder die Felder/ deren Laub und Groß/ Blüth und Saat/ Blätter und Kräuter von diesen Gästen zur Beute gemachet und abgefresset worden. Sie waren gleichsam in Regimenten abgetheilet.

V. Didicimus insuper ex locustarum nostrarum motu, & quòd *vaga nimis & instabilia* sint agmina, & quòd *plerumque* tùm demum, quando sol ortus est, diesque incaluit, rore velut excussò & à torpore solutæ aliò se volandò corripiant. Subiit hic statim animum Propheta Nabum (p) utrumque hoc jam olim in locustis expendens. Ita enim dicit urbi Ninivæ: *Aggravare* (multiplica te) *ut bruchus*: *aggravare ut locusta. Multiplicasti negotiatores tuos præ stellis cælorum: Bruchus grassatus est, & avolavit. Coronati tui sicut locusta (sunt) & Principes tui ut locusta locustarum castra metantium in sepibus in die frigoris: Sol ortus est, & avolaverunt, & non est cognitus locus earum, ubi fuerint.* Quorum verborum sensus genuinus partim ex Caspar. Sancti (q), partim ex Samuelis Bocharti (r)

E 2

inter-

(o) im Spiegel der Ehren des Erzhaußes Osterreich Libr. III. c. V. p. m. 315. (p) cap. III. 16. 17. (q) comm. ad cap. II. Joel. (r) in Hierozoic, part. poster. libr. IV. c. II.

interpretatione huc redit: Tu quidem es urbs populifissima, & incolarum tuorum multitudo videtur æquare bruchorum & locustarum agmina, quæ nubium instar operiunt terram & obumbrant. Et in mœnibus tuis plures negotiatores asylum quærunt, quàm in cœlis stellæ numerantur. Sed non est, quod confidas tantis copiis, totque mercatorum opibus. Uti enim bruchi & locustæ, quæ in arbuſtis ac ſepibus nocturno ac frigido tempore confederunt, ſole exortò avolant, neque in loco, ubi prius conſtiterant, inveniuntur amplius, ſic populi, mercatores, & Duces atque Principes tui, qui diu in ra mœnia tua, cùm pacata eſſent & ſecunda tempora, ſeſe continuerunt, ad primum armorum ſtrepitum ſeu litui clangorem exterriti, unanimi conſenſu te ita derelinquent, ut ne minimũ quidem ſuperſit illorum veſtigium. Alludit quoque ad vagum hoc ac ſeditum incertarum animal David (r) de ſe ipſo dicens: כנערת כנכר h. e. excuſſus ſum ſicut locuſta. Uti enim locuſta, cùm nido canet, vaga eſt, & è ſepe in ſepem transvolat, ita David, qui (ut Abeneſra & Kimbuis putant) hæc ſcribebat Saulem fugiens, ſine foco & lare huc illuc diſcurrebat.

VI. Quod locum, quem pervagantur locuſtæ, & unde adventant, attinet, illa quidem peſtis dira apud nos rara valdeq; inſolita eſt; hominum quippe memoriã apud nos nunquam viſa, ſed, ut Ludolfus (s) inquit, epidemia auſtraliũ regionum plaga eſt. Johannes Leo Africanus (t) & Ol. Dapperus (u) narrant, locuſtarum plerumque tantam conſpici in Africa frequentiam, ut volantes inſtar nebulae aut alicujus eclipſeos radios ſolis per aliquot milliaria operiant. Scribit & ille Johannes Leo [x], ſe ad antiquiſſimam Africae civitatem, Tagteſſam, magnam locuſtarum ſoli ſuperficiem planè contegentium copiam inveniſſe. Anno urbis

(r) Pſalm. CIX, 23. (s) in comment. ad Hiſt. Æthiop. p. m. 168. (t) in deſcriptione Africae libr. IX. c. LXL. (u) in Africa ſua Tit. Eibpen ed. Zaara p. m. 317. (x) in deſcript. Afr. Libr. II. c. X.

urbis 627. tanta locustarum multitudo Africam, inprimis Numidiam, invasit, ut ex ipsarum necatarum strage oretur pestilentia, quæ octingenta millia hominum continebat (y). Sic & locustas *Tellezius* [z] vocat Æthiopiæ, (quæ Africa pars est) plagam valde communem. Eò Afri- cis & Zephyris ingravescentibus infinitam locustarum copiam è deserto veristempore compelli, *Sirabo* [a] & *Diodorus Siculus* [b] commemorant. Cum primis refert *Diodorus*, cuidam genti Æthiopiæ ex animalculis istis copiosum, per totum vitæ tempus alimentum esse. Ex recentioribus rerum Æthiopicarum scriptoribus *Franciscus Alvarazius* (c) velut *αυτόπτης* perhibet, in Æthiopia tantam locustarum plagam grassari, ut eorum, qui regionem ab insecto isto infestatam deserunt gregibus viæ oppletæ sint passim, ac ubivis ingens clamor barbarò ululatu planctuque permixtus exaudiatur. In Africam ex *Arabia* felice per desertum Libyca Numidiæ & per Barbariam immensa illa locustarum examina pervehuntur (d). Tot orbis partibus vagatur id malum: *Partibus* & insectum istud in cibo gratum est; ac non rarò in *Lemno* ac *Cyrenaica* regione vagatur (e). In interiori Persiam densissimæ locustarum nubes, quæ primò vere solem obumbrant, à deserto Arabiæ procul transeunt (f). Ex *Africa* autem *Italiam* maximè infestare, sæpè populo ad *Sibyllina* coacto remedia confugere, testis est *Plinius* (g). Et ann. 591. ex *Africa* transvolarent in Longobardiam, regnante. Agilulfo in ea. Sic & *Georg. Agricola* (i) scribit, locustas

E 3

stas

(y) Vid. Epitom. Liviana lib. LX. Orosius lib. V. c. XVI. Paulus Diaconus in quarto Historiæ Miscellæ. (z) Lib. I. c. XIII. (a) Geogr. lib. XVI. p. m. 531. (b) lib. III. Biblioth. Histor. p. m. 162. (c) in Itinerario Æthiopico c. XXXII. (d) Vid. Ol. Dapperus in Africa sua tit. Libyen oder Zaara p. m. 317. (e) Vid. *Plinius* lib. XI. Histor. Nat. c. XXIX. (f) Josephus de S. Angelo, Tolosanus, in Gazophylacio Persico in voce Locusta. (g) lib. X. Histor. Nat. c. XXIX. (h) Vid. Voss de or. & progr. Idol. libr. IV. c. XV. (i) in libro de animantibus subterraneis, quem ad Georgium Fabricium an. 1549. scripsit. pag. 11. edit. Froben.

stas, diras herbarum, leguminum, segetum, stirpium pestes, ann. 1542, ex Africa, ut quondam etiam sæpe in alias Europæ oras, in Pannonias, in Daciam, in veterem regionem Marcomannorum Lygiorumque gregatim involasse. Multò antè, anno videlicet urbis 581. C. Popilio Lænate, & P. Ælio Ligure COSS. locustarum tantæ nubes à mari ven-
to repente in Apuliam illatæ sunt ut examinibus suis agros latè operirent (k). *Sigeberto* teste an. 874. post Christum natum in Galliam, disciplinam velut militarem inter se servantes, horrendam vastitatem invexerunt, præmissis subinde ducibus, qui pridie castra metarentur. An. 1335 ab oriente adventantes, sex alis dentibusq; gemmarum fulgorem evibrantibus præditæ, Poloniam, Bohemiam, Austriam & alias Germaniæ provincias immane quantum devastarunt (l). Superioris seculi ann. 41. incredibilem multitudinem ingentium locustarum primum in *Wallacbiâ* exortam in circuitu cuncta *Leopolim* usque miliaribus circiter sexaginta, ad solum usque devorasse, *Laurentius Surius* (m) testatur. Anno 1542. tanta earum copia Italiam & Germaniam [n] pervasit, ut in *Marchiâ* [o] ad equi ungulam usque jacerent, earumque volatus in Italia [p] per sex integras horas perduraret. Eodem ferè tempore ejusmodi tempestatem in *Mæotide* atque *Aquilonibus* ortam, & in Pannonias delatam obruisse cunctam regionem, scribit *Julius Caesar Scaliger* (q). Quantum agris Romanis damnum anuò labentis seculi quinquagesimò sextò dirum isthoc malum dederit, *Atbanasius Kircherus* loco suprâ citatò indicat. Tandem Dn. D. *Joachimus Hoppius* [r] se Franco-
furti

(k) Vid. *Libius* lib. XLII. (l) Vid. *Sigismund von Bircken* im Spiegel der Ehren des Erzhaußes Desterreich Libr. III. c. V. p. m. 315.
(m) in commentar. rerum in orbe gestarum p. m. 467.
(n) *Sleidan.* lib. XIV. (o) Vid. *Franzius* in *Histor. Animal.* p. m. (p) Vid. *Menochius* de Remed. recuper. poss. Rem. 12. n. 31. (q) lib. de subtil. ad Cardanum exercit. CXCI.
(r) in disput. suprâ citatâ, Membr. II. §. III.

furti ad Viadrum observasse inquit, quod ann. 1681. in Marchia locustæ tantâ multitudine in altum se contulerint, ut Solis quoque splendorem suâ densitate excluderent. Proinde *Scaliger* rectè castigat *Cardanum*, qui *Africam* penè *solan* locustis abundare dixerat.

VII. Innumerabilem illam locustarum copiam tunc, quando ex uno loco in alium travolat, insignem sonum strepitumque concitare, & animadvertimus ipsimet non ita pridem, & dudum ab aliis observatum fuit. Norant tractuum nostrorum accolæ, insectum istud, cum nuper è terra se attolleret, ac in sublimem se elevaret aëra, præcipitis aquæ ad asperos lapides allisæ ac per saxa decurrentes, aut venti arbores quatientis sonum reddidisse. Consimilem strepitum in insula Tagowan & Formosa ejusmodi locustarum nubem concitasse, *Ludolfus* (s) ex Historia secundæ legationis Sinensis sic annotat: Sie machten im Fliegen ein solch Geräusch und Geschnurr, als wenn ein starker Wind durch die Bäume gehet. *Plinius* (t) jam olim ait, locustas tantò volare pennarum stridore, ut aliæ alites credantur. *Cyrillus* (u) item ex relatione aliorum contendit, eas non tantum in agros decidere cum strepitu, sed etiam, dum prostratas fruges mandendo comminuunt, dentibus edere tenuem quendam sonum οὗς ἀνέμῃς φλόγα ἀεὶ ῥέπει ζῶν h. e. *tanquam venti flammam agitantis*. Atque ad hunc strepitum sonumque alludit *Johannes* (x) de locustis mysticis sic scribens: *Sonitus alarum* *is ut sonitus currum, equis multis ad bellum currentibus*.

VIII. Notat quoque *Plinius* (y) locustas circa duo maximè æquinoctia terendò inter se dentes stridorem edere. *Vox locustarum*, inquit, *proficisci ab occipitio videtur. Eò locò in commissura scapularum habere quasi dentes existiman-*

tur

(s) in commentar. ad Hist. suam *Athiop.* p. m. 175. (t) lib. XI. *Hist. natur.* c. XXIX. (u) in *Joel* c. II. (x) *Apos.* IX. 9. (y) lib. XI. c. 29.

ur, eosque inter se terendo stridorem edere, circa duo æquinoctia maximè, sicut cicada circa solstitium.

IX. Neutiquam verò in locustarum nostrarum sono elegans ac musicum quiddam potuit deprehendi, quod de istiusmodi animalculis *Theocritus* (2) se ipsum, tanquam impar ad certamen cum Poeta magni nominis, extenuans, & *Scholias* *Græcus* aliàs prædicant. Postquam enim *Theocritus* dixisset:

— Βάτραχ' δέ πο' ἀκρίδας ὥς τις ἐρίζω,
Sed velut rana quædam contra locustam contendo;

Scholias *Græcus* hæc annotat: Τῶν ἀκρίδων εἰσὶ ἕντες, αἱ συρίζουσιν ἑναρμόνιον, *Locustarum quædam canunt harmonicum quiddam.*

X. Unde autem oriatur sonus ille strepitusque, disquiri solet inter *Philosophos*. Putat *Aristoteles* (a) proficisci eum ab exterioris corporis motu, nempe à cruribus novissimis motis, iisque attritis, & affricatis. Αἱ δ' ἀκρίδες, inquit, τοῖς πηδαλίοις τρίβουσαι (ποιῶσι) τὸ ψόφον, *Locustæ autem pedibus suis postremis affricatis sonant.* Cujus sententiæ mentionem facit *Plinius* (b) ita scribens: *Locustas pennarum & feminum attritu sonare, creditur sanè.* Imò ipsæ sacræ literæ sonum illum attritis alis adscribunt, quando de locustis mysticis dicunt: *Sonitus ALARUM iis ut currum.* Sed & *Plinius* (c) alio in loco superius allegato strepitum isthunc dentibus inter se contritis manifestè tribuit.

XI. Ast sententiæ istæ conciliari vel nullò negotiò queunt. Videlicet locustarum examina sedentia, humi ac conquiescentia terendò dentes, in volatu autem feminum alarumque contritu sonum reddunt.

XII.

(2) *Idyll.* VII (a) lib. IV. *Histor. Animal.* c. IX. (b) lib. XI. *Histor. Nat.* c. LI. [c] lib. XI. *Hist. Nat.* c. XXIIX.

XII. Sonus autem ille, in quo harmonicum quid inesse existimatur, aliunde nonprovenit, quàm ex interioris inclusive spiritus agitatione, ejusque ad membranulam illam, quæ præcincturæ obtenditur, & ab *Aristotele* nunc *Ἀλάζωμα*, nunc *Ἰαλάζωμα* appellatur, illifione. Scilicet tunc spectat huc, quod *Aristoteles* (d) ait: *Τὰ ἐντομα ψοφεῖ τὸ ἔσω πνεύματι, & τὸ ἰσχυρᾶτε, insecta sanant interiori spiritu, non foris admissò.* Patet hoc ex puerorum ludicro & tibicinum exemplo: Illi quippe calamus inflaturi perforatum apponunt ad eum pelliculam, ad quam spiritus infantium allidatur; hi autem foraminibus tibiæ variè imponunt digitos, ut allifione ad eos, pelliculæ vicem præstantes, varia oriatur harmonia.

XIII. Quamquam igitur locustæ sonum edant, vo-
cem tamen strictè loquendo non efformant. Carent enim
gutturè ac pulmone : ast à pulmone per guttur vox pro-
ficiscitur, ac linguâ labiisque articulatim formatur. Hinc
Aristoteles (e) inquit : Φωνὴ μὲν ἐν ἑδρῇ τῶν ἀλλῶν μορίων ἑ-
δρὲν, πλὴν τῷ Φάρυγγι. διὸ ὅσα μὴ πνεῦμα, ἑδρὲν Φθέγγε^ς).
Nihil ergò aliâ parte, quàm gutture vocem edit. Quamobrem
quæ pulmone carent, eadem voce quæque. Ubi sic colligere vi-
detur :

Nullum carens gutture habet vocem,

Omne carens pulmone caret gutture.

E. Nullum carens pulmone habet vocem.

Laxius vocabulo hoc accepto, vox quoque à locustis emittitur; prout *Plinius* (f) exfertè scribit: Vox locustarum proficisci ab occipitio videtur.

XIV. Ut quartam locustarum nostrarum affectionem, **QVANTITATEM** puta, distinctius tradamus, tùm quantitatem molis seu magnitudinem, tùm quantitatem numeri seu multitudinem explicabimus.

F

XVI.

(d) Lib. IV. Hist. Anim. c. IX. (e) ibid. (f) lib. Hist. nat. c. XXIX.

XVI. Nimirum locustæ vel recens prognatæ sunt, vel adultæ. Recens natæ sunt admodum parvæ, nigrantes, & sine cruribus pennisque reptantes: ut est apud *Plinium* (g), ac in nostris oris videndum in illo fœtu, qui ex atro apud nos relicto semine passim propullulat. Adultæ vel mediocres sunt vel grandiores. Minuta enim seu *attelabus* (qui *Hesychio* dicitur ἀγρίς μικρά, h. e. locusta parva) hac non pertinet. Loquimur enim in dissertatione nostra de locustis alarum remigio instructis: Attelabi verò carent alis, nec tam volant, quàm saltant duntaxat. Difertè ait *Plinius* (h): *Locustarum minima sine pennis, quas attelabos vocant.* Unde & *Græci interpretes* illis non volatum, sed saltum tribuere videntur, quando in interpretatione versus 6 cap. III. *Nab.* scribunt: Εξήλατο ὡς ἀτέλαβος. Imò per usitatam τ & φ in β mutationem ἀτέλαβος *Bocharto* derivati videtur à vocibus ἀτέλι *salire*, & ἔλαφος *cervus*, ac idem esse, quod ἀτέλαφος, h. e. *saliens cervus*, vel *instar cervi saliens*. Falluntur certè, qui *attelabam* ajunt esse locustæ fœtum recens editum: Quippe apud *Aristotelem* (i) & *Plutarchum* (k) parere, ovaque eniti *attelabi* dicuntur.

XVII. Mediocres digiti humani magnitudinem æquant: Cujusmodi nostrates quoque sunt, & apud *Job: Leonem Africanum* (l) velut Africam infestantes, & apud *Laur. Surium* (m) tanquam regiones Poloniæ finitimas ann. 1541. pervagatæ describuntur. Grandiores autem in India cernuntur, ubi *Plinio* (n) teste ternum pedum longitudinis sunt, ac cruribus suis feminibusque, si inaruerint, ferrarum usum præbent. Eas quoque in Æthiopia grandiores fuisse oportet, de quibus *Franciscus Alvarezius* (o) perhibet, quod in ipsum comitesque involaverint, tantâ vi, ut non aliter visæ essent, quàm si costas & capita quasi lapidum ictibus vellent.

XIV.

(g) libr. XI. c. XXIX. (h) libr. XXIX. c. V. (i) libr. V. Hist. Animal. c. XXIX. (k) in Idem. (l) in descript. Afric. libr. IX. c. (m) in comm. rerum in orbe gestarum ad ann. 1541. (n) libr. XI. Hist. Nat. c. XXIX. (o) in itiner. Æthiop. c. XXXII.

XIIIX. *Stupenda* autem locustarum multitudo est, quando agmine factô in regionem aliquam convolant. Re-ferunt scriptores complures (p), quôd locustæ, quando turmatim provolant, nubis aut nebulæ instar operiant so-lis radios, & ubi sese demittunt, soli superficiem nunc cubito tenus, (q) nunc ad equi ungulam usque, (r) nunc duorum cubitorum altitudine (s) tegant. Hinc ergo, quôd sua multitudine solem obumbrent, & ei quasi ve-lum obtendant, Locustæ apud Hebræos חֲנִיכִים & זְלַזְלִים dictæ sunt. Illud quippe nomen à velo, hoc autem ab um-bra sumtum est docente Bocharto in Hieroz. part. post. pag. 444. & 446. Aliquando in regi-onibus Poloniæ regno finitimis duorum (t), in Si-rediensi & Lenciniensi orâ atque Masoviâ trium (u), in Æthiopia sex (x), in alia Africæ parte (y) duodecim mil-liarium Germanicorum & in Germania (z) tantum tra-ctum occupavere, quem eques citatô equi cursu unius diei spatio emetiri haud potuit. Non ita pridem apud nos ve-sta illa agmina patuerunt duo milliaria in longitudinem ac fere tot etiam in latitudinem. Atque à longa hac se-rie locustæ vocantur לַגְּמֹל, *chargol*. Nam Arabicè *chargala* est longum esse, aut longâ serie ferri & produci. Aliquando in Æthiopia arboribus insidentes pondere suo ramos fregere (a). In Italia anno 1542. earum vo-latus per integras sex horas perduravit (b). Hinc Por-

F 2

phyrus

- (p) *Plinius* libr. XI. c. XXIX *Joh. Leo Africanus* in descript. Africæ libr. IX. c. LXI. *Laur. Surius* con men. rerum in orbe gesta-rum ad ann. 1541. *Johannes Neuhof* in descript. regni Sina-um pag. 377. *Dapperus* in Africa sua Tit. Libyen oder Saara p. m. 317. (q) *Subius* l. c. (r) *Franzius* Histor. animal. part. V. c. IV. de Ins. (s) *Franciscus Alvarezius* in itinerar. Æthiop. c. XXXII. (t) *Surius* l. c. (u) *Aldrovandus* de insectis libr. IV. p. m. 423. (x) *Fr. Alvarezius* l. c. (y) *Aloysius Cadamustus* Navigationum cap. XII. (z) *Sigismund Von Bircken* im Spie-gel der Ehren des Erzhaußes Des Reich libr. III. c. V. p. m. 315. (a) *esuitæ* in additionibus ad relationem de Æthiopia de An-nis 1607. & 1608. p. 314. 6 (b) *Menochius* de Remed. Recup. post. Remed. 12. n. 36. & 37.

phyrus Pythagoricus (c) & *Theodorus* (d) locustarum agmen appellitant $\nu\epsilon\phi\theta\alpha\alpha\pi\iota\delta\omega\nu$ h. e. *nubem locustarum*. Et ob ingentem istam ac innumerabilem locustarum turmatim provolantium copiam ipsæ nomen Hebræum אַרְבֵּב sortitæ sunt: prout *Abenefra* in Leviticum vocem hanc $\text{מִלִּשְׁוֹן רַבָּה}$ h. e. *ex significatione multitudinis* provenisse docet. Verbum enim אַרְבֵּב idem est, quod *multum esse*, vel *multiplicari*. Imò locustarum multitudo abiit in proverbium, ita, ut multarum gentium copiarum illius comparatione in variis Scripturæ locis (e) significantur.

XIX. Ultimam quod attinet affectionem, COLOREM videlicet, nostrates locustæ ratione illius valde variant. Aliæ sunt *virides*, aliæ *luteæ*, pleræque *caneæ*. Omnium alarum maculis nigricantibus multis distinctæ sunt ac insignitæ, quas pro literis, quæ nobis sint ignotæ, rude vulgus habet.

XX. Sic ergo locustæ, ut aliis variis multisque modis, ita etiam colore distinguuntur. Ipsa Scriptura (f) varia mundarum locustarum genera enarrat, dum non tantum aliam vocat אַרְבֵּב (*Arbëb*) aliam סֹלָמַן (*Solan*) aliam חֲרָגוֹל (*Chargol*) aliam חֲגָב (*Chagab*), & quodlibet concedit in escam cum additamento isto: לְמִינֵהוּ h. e. *cum specie suâ*, atque adeo subinnuit, sub unoquoque plures species specialiores comprehendi. Quanquam quatuor illa genera Latinis verbis distinguere non possint, & idcirco in plerisque vernaculis versionibus Hebraica vocabula fuerint retenta. Quidam triginta locustarum genera tradunt. R. *Ananias Fezzanus* (g) sex in Mauritania species se vidisse Francofurti ad Mœnum retulit. Apud *Aldrovandum* (h) ultra XII figuræ earum comparent.

Bochar.

(c) ἐν τῇ ἀποκάλυψιν s. de abstinentia ab animatis lib. I. §. XXV.

(d) ad cap. VII. Osee. (e) Jerem. XL I, 3. Judic. VI. 5. VII.

1. (f) Levit. XI, 21. (g) Vid. Ludolfus in comm. ad Hist.

Aethiop. g. m. 176. (h) de Insect. libr. IV. c. I.

Bochartus (i) in *Hierozyico* decem illarum nomina in Prophetarum scriptis obvia, diversasque significantia species, enumerat & interpretatur. *Gemariſte* (k) octingenta locustarum mundanarum genera commenti sunt, quæ Israelitas Babylonem secuta fuerint. Ast, ut rectè notat *Eigtfootus* (l); acutus certè foret ille Lexicographus, qui singulatim hæc species suis nominibus describeret. Certum interim est, quòd locustarum genera varia constitui queant. Aliæ enim sunt alatæ, aliæ alarum expertes. Alatæ vel habent ἑλὺτρον, vel ejusmodi vaginâ, in qua recondant alas, carent. Quæ destitutæ sunt ejusmodi vaginâ, vel quatuor habent alas, vocanturque περὶ πτερύλλιδες, vel plures habent. Quæ quatuor præditæ sunt alis, vel mediocres sunt, vel grandiores. Mediocres iterum sunt varii generis: Quædam sunt virides, aut luteæ, aut canæ, &c. quædam glabræ, aliæ hirsutæ: quædam cum cauda, aliæ ejus expertes. Cujus autem generis nostrates sint, ex superius dictis valdè manifestum est.

(i) Part. poster. Libr. IV. c. l. (k) in Hieros. Taanith, fol. 69. (l) in Hor. Hebraic. in Matth. p. m. 13.

CAPUT IV.

*Ad quid prosint LOCUSTÆ,
quidve noceant, & de variis adversus eas
remediis exponit.*

I.

INTER tot locustarum genera reperiuntur etiam, non quæ saltem humano generi nocent, sed usum quoque aliquem præstant. In India prægrandium locustarum crura & femina, ubi inaruerint, serrarum vicem in re domestica

F 3

sustine.

sustinere traduntur (m). Narrant quoque *Aristoteles* (n) & *Plinius* (o) locustas serpentem, faucibus ejus apprehensis mordicis, necare. Scribit & *Aristoteles* (p) alibi, in Argo locustæ genus esse, σκορπιον ἄχον nomine, quod, quamprimum scorpionem viderit, in eum insurgat. Cui narrationi ut facilius habeamus fidem, *Simon Majolus*, Episcopus Vulturaciensis (q) facit, qui suum ait olitorem, ex agro venientem, locustam conspexisse, quæ serpentem gutture apprehenderit, atque ita citra pugnam interemerit. Refert insuper *Laurentius Surius* (r) locustas illas, quæ an. 1541. regiones Poloniæ regno finitimas vastavere, damna data aliquo beneficio compensasse, cum pecudes, porci imprimis, mortuis ipsis avidissime vescerent, se mirè iis saginaverint.

II. Observamus nunc potissimum, quod locustarum esus in iis, quæ vel ad ortum vel ad Austrum sunt, regionibus, imò in Græcia sit receptissimus. *Hieronymus* (s) disertè scribit: *Orientales & Libye populos, qui per desertum & eremi vastitatem locustarum nubes reperiuntur, locustis vesci moris est.* Judæos olim cibo isthoc fuisse usos, tum inde liquet, quod Mosaica lex in esum concedat quatuor locustarum species, *arbeh, Sol-am, chargol, & Chagab*, tum ex eo apparet, quod *Talmudici Doctores* (t) prolixè disputent, quibus notis dignoscantur locustæ mundæ ab immundis, h. e. quas esitare licet ab iis, quarum esum Lex interdicit. Et hodiernum Judæos in Mauritania degentes comedere de locustis, tanquam de speciebus in lege non prohibitis, *R. Ananias Fezzanus* apud *Ludolfum* (u) aperit. Sic & *Beda* (x) ab Episcopo *Archulpho*, qui ad ea loca peregrinatus erat, instructus, *Euthymius Zigabenus* (y) *Jacobus de Vitriaco*, *Ptolemaidis* Epi.

(m) Plin. lib. XI. Hist. Nat. c. XXIX. (n) lib. IX. Hist. anim. c. VI. (o) loc. cit. (p) in libro *Mirabilium*. (q) in *Dieb. Canicul. iustis Colloquii* X. (r) in *comment. rerum in orbe gestarum* ad ann. 1541. (s) lib. II in *Jovinianum* cap. VI. (t) in *Tract. Cholin.* cap. III fol. 65. & 66. (u) in *comm. ad Hist. Ethiop.* p. m. 177. (x) de *locis sanctis* c. XIV. (y) in *Matth.* c. III.

Episcopus, (z) & *Adamnanus Scotus* (a) pari consensu testantur, usque ad hodiernum diem locustas in Judæa & Palestina comedi. Olim quoque gens Æthiopica, Silis Æthiopibus finitima, per totum vitæ tempus & in annua alimenta vesciebatur locustis, quas eô pacto aucupabatur, ut fumosam materiem in convallibus congestam incenderet, fumoque tenebras offundente delapsas colligeret (b). *Parthis* (c) & locustæ in cibo gratæ fuerunt. Eas hodieque omnes & singuli *Arabes* [d] opulenti pariter ac pauperes, cum maximo appetitu, *Sinenses* (e) velut cupedias (als *Leckerbisse*) *Mauritani* (f) tanquam pullis columbarum suaviores, quarum tota plaustra à rusticis teste *Clenardo* Fezam convectantur, nec non *Ægypti* (g) comedunt. Græcos quoque vesci locustis consuevisse quondam, non unô comprobatur argumentô. In *Aristophanis* (h) *Acharnensibus* *Boeotius* rusticus inter cibos venales, quos Athenas in forum deportat, aliquid habere se inquit τῶν ὀρθαλίχων, ἢ τῶν τετραπτερυλλίδων, h. e. *gallinarum* aut *locustarum*. Et apud *Theophylactum* (i) rusticus quidam, lautè se exceptum fuisse jactitans, ἰχάδες ἦν μοι, καὶ ἀκρίδες τὰ ὄψα, h. e. *Habebam caricas & locustas pro obsonio*. Alibi apud *Aristophanem* (k) sic scribitur:

Δ. Βέλει περιδούσαι καὶ πιτρέψαι λαμάχῳ;
Πότερον ἀκρίδες ἢ διόν ὄψιν, ἢ κίχλα;
Δ. Οἱ μὲν ὡς ὑβρίζεις. Δ. Τὰς ἀκρίδας κρείνει πολὺ.

D, Vis-

(z) *Histor. Hierosolym.* c. LIII. (a) *lib. II. de locis sanctis cap. XX.* (b) *Strabo Geog. lib. XVI. p. m. 531. Diodorus Siculus lib. III. Bibliothec. Histor. p. m. 162. 163. Agatharchides apud Phot. Biblioth. Cod. LI. (c) Plinius lib. XI. hist. Nat. c. XXIX. (d) Josephus de S. Angelo Tolosanus, in Gazophylacio Persico in voce Locusta. Petrus Kirstenius ad cap. III. Matth. Joh. Leo Africanus in descript. Africae lib. IX. c. LXI. Damir in apite de Locustis apud Bochartum in Hieroz. p. I. Lib. IV. c. VII. (e) Johannes Neuhof in descript. regni Sinarum p. m. 377. f) in Epist. L I p. m. 73. (g) *Hermol. Barbar. corollar. in Dioscoriden. CCLVI. (h) Act. IV. Scen. I. (i) in Epistolis & quidem in Epist. cujus ὁ πρῶτος initium. (k) in Acharnensibus Actus quarti Scenæ Septimâ**

D. *Vispasci & Lamacho* permittere (ut dicat), *utrum suaviores sint locustæ, aut turdi?* L. Heu mihi! *quàm tu injurius es.* D. *Locustas* judicat multò (suaviores). Atque ibi hæc habet *Scholias*: *Ἀγαστέρι τὸ Λάμαχον, ὡς ἀκρίδας ἐοθίοντα, ἢ ὅτι πρὸς τέρψιν εὐτελεῖ ἐχρήσθη τῇ διαίτῃ, Λαμάχῳ μὲν ἰσθιῖται, τὰνquam locustis vescentem, aut quia antea vili cibo usus fuerat.* Solet & ad probandum locustarum cibum apud Græcos receptum produci *Galenus*, qui inter cibos tardissimè alentes recenset, *κοχλίας, σπονδυλὸς θαλαττῆος, ἀκρίδας, καράβας & ἀσάκας*, h.e. cochleas, spondylos marinos, locustas carabos & astacos. Ast in isto *Galenus* dicto legendum mihi videtur *ἀκρίδας* (quæ vox significat *Squillas*), non autem *ἀκρίδας*. Præterquam enim, quod ibi de insectis non sit sermo, certè aliàs apud *Aristotelem* (m) & *Athenæum* [n], quando piscium *ἀναιμῶν, & μαλακοσφαικῶν* species enumerantur, *καρίδες, καράβοι & ἀσάκοι* conjunguntur. Vide etiam de totò hōc argumentò *Drusium* Præterit. Lib. I.

III. Imò *Ludolfus* illustris novissimè eam amplexus est sententiam, quòd *Selawæ* Num. XI. 31. quas vulgata per *coturnices* explicat, multò commodiùs & genuiniùs de locustis, quàm de coturnicibus, aut alià avis specie intelligi possint. Certas autem assertiones fovet, quibus hæc ipsius opinio constabillitur aut constat:

- I. *יִשְׁכָּן* Num. XI, 31. esse aliquod volatile, seu volucre:
- II. Non esse certum, *Selawas* illas fuisse coturnices,
- III. Non esse probabile, quòd fuerint coturnices, sed probabile potiùs esse, quod fuerint aliud quoddam *יִשְׁכָּן*, seu aliud animalium volatili-um genus,
- IV. Ea, quæ de *Selawis* dicuntur, non posse alii cui-
dam volucris applicari commodiùs, quàm lo-
custis.

(l) Vid *Isaacus Casaubonus* in Exercit. XIII ad Annal. Eccles. Baron.

(m) libr. IV. Histor. animal. c. II. (n) libr. III.

Prīmam assertionem nemo negat, qui contextum cer-
 nit. Sic & secunda assertio certa est. Nam (a) cū ge-
 nuina vocis illius significatio deperdita fuerit in captivitate
 Babylonicā, interpretes Orientales retinent vocabulum *Selawa*,
 sed non intelligunt, per aliam quippe vernaculam vocem
 haud interpretati; Occidentales verò solius *Josephi* per co-
 turnicem explicantis auctoritatem sequuntur, cū tamen
 reliquorum Judæorum turba aut planè dissentiat, aut certè
 de isto significato ambigat. Nec (β) *coturnicis* significatus
 ex aliis interpretandi mediis, e.g. collatione cum locis Scri-
 pturæ parallelis, significatione radicis, aliarumque versionum
 Orientalium inspectione, erui potest. Certè si *Exod. XVI*,
13. & *Pf. CV*, 40. consulas, nulla peculiaris reperitur cir-
 cumstantia, nisi quòd in jam allegato Psalmo *Selawa* dicitur
 חַנּוּכָּי! חַנּוּכָּי *volatile alarum*, id quod etiam non coturnicibus
 solis, sed aliis quoque avibus, imò locustis tribui potest. Ac
 Lexicographi vocem חַנּוּכָּי sine radice proponunt, & si
 opinionem *Bocbarti* à radice חַנּוּכָּי (abundavit) defle-
 ctentis amplectamur, nihil hinc colligitur aliud, quàm
Selawas in magna copia adventasse; Id quod iterum
 non coturnicibus solis, sed aliis quoque volucris, ac in-
 primis locustarum ineffabili agmini accommodari po-
 test. Reliquæ etiam versiones Orientales vocem חַנּוּכָּי
 sine expositione aliqua adhibita retinent. Tertiam as-
 sertionem *Ludolfus* ex eo firmat, quod, si textum de coturni-
 cibus interpretè, non tantum incommoda multa à mira-
 culis in omnibus ferè verbis cumulatis oboriantur, sed &
 bicubitales acervi, collectio à Mose descripta, a volandi mo-
 do, ac deniq; commemorata mensura & expansio coturnicib;
 minimè conveniat. Quartam deniq; assertionem per remotio-
 nem aliquam constabit. Quodcunque enim volatile nomina-
 veris, nulli commodius attemperari possunt ea, quæ de *Sa-*

lavis in textu Θεοπνεύσω perhibentur, quàm ineffabili locustarum multitudini. Videlicet factâ ad locustas totâ applicatione historia sacra Num. XI, 3. sic ex mente Ludol interpretanda venit: *Et ventus Australis, ab omnibus meridialis plagæ partibus flans, miraculosè excitatus est à Domino omnipotente, qui vi suâ procul attraxit Selawas, quæ species est mandarum locustarum, à mari rubro, Arabico & Persico, & diffudit atque demisit instar dense pluvie super castra, ut quasi itinere diei hîc, & quasi itinere diei illic, circum circa castra minimùm viginti milliaria Germanica soli opplerent, ferè duorum cubitorum altitudine super aciem terre jacentes, sicuti mos est illis insectis, ut, quanquam cummulata viva maneant. Et surrexit populus cum mulieribus & infantibus suis totò illò die, & totâ nocte, & totò die posterò, & colligebant, atque abrepto capite alisque occisas coacervabant locustas illas; qui cum familia sua minimum collegisse videbatur, mensuram adhibuit, & reperit collectos decem coros. Tunc expanderunt eas expandendo passim circa castra, ubi eas cumulataverant, & sic siccaverunt, prout & aliæ gentes locustis faciunt, ut non solum in mensem, sed multò diutius durare & præparatione illis gentibus usitatâ ad cibum aptari potuerint.*

V, Disputat contra hanc Ludolfi sententiam D. Samuel Andree in disquisitione Manuscriptâ, cujus mentionem feci superius. Nos verò opinionem illam in præsentî argumento impugnare superfedemus. Quippe ipse Clarissimus Andree de vulgatâ illâ significatione, quâ coturnicem designare putatur, dubitat, easque Ludolfo opponit rationes, quæ nondum evincunt illud, quod demonstrandum erat: id quod aliâ occasione, servatis modestiæ sanctioris legibus, copiosius ostendemus. Neque verò Ludolfiana expositio omne tunc factum miraculum negat, aut fidei ac religioni Christianæ præjudicat quicquam. Etsi enim de locustis historia isthæc sacra accipiatur, vis tamen miraculi ac potentia virtusque Numinis infinita

infinita in eo eluxit, quod ex remotissimis oris brevi temporis tractu illæ locustarum nubes fuerint advocatæ, ventusque ab omnibus meridialis plagæ partibus flans solò Dei nutu sit concitatus. Et huc quoque spectat, quod B. *Hutterus* (o) ad vocem *לַחֲמַלִּים* annotat: *Neque enim fides & religio periclitantur, etiamsi de istis & id genus aliis vocabulis certent Grammatici, & adhuc sub iudice lis sit, quanam significatio maximè sit amplectenda.* Accedit, quòd observatum mihi sit, *Jonathanem* in paraphrasi ad *Exod.* X, 19. docere, eo quoque tempore, quò in Ægypto commorati sunt Israelitæ, locustas ibidem comedi solitas fuisse. Nam ad locum illum Scripturæ, ubi ventus à Deo concitatus abripuisse, & in mare rubrum præcipitasse dicitur quicquid in Ægypto locustarum erat, ita, ut ne una quidem in omnibus Ægypti finibus remanserit, *Jonathan* id excipit, *quod in vasis suis sale condierant in cibi usum.*

VI. Varii autem fuere modi populis ἀνερδοφάγοις recepti, quibus locustas necatas ad esum præparârunt. Prisci Æthiopes (p) & hodiernum nonnulli incolæ Palæstinæ (q) fumò siccant. Sic & antiqui Æthiopes (r) super confertis locustarum acervis affuderunt falsuginem, debitaque effecerunt maceratione, ut sapor accommodus sit, & citra putrefactionem benè longum tempus hoc falsamentum duret. Arabiæ desertæ & Libyæ populi (s) elixas, vel ad solem desiccatas in farinam tundunt, atque comedunt. Arabes (t) alas & pedes abripiunt, ac reliquum corpus collo suspendunt, solique illic locorum satis ferventi per aliquod temporis spatium exponunt, iis tum demum, ubi incaluerint à sole probè, satisque intumuerint, avide vescentes. Alii Arabes (u) coqvunt in aqua cum paucò sale. Nonnulli Arabum (x) coquunt, & arefactas

G 2

deinde

(o) in Loc. Comm. pag. 11. (p) *Plin.* libr. VI. *Hist. Natur.* c. XXX. (q) *Euthym.* in cap. III. *Matth.* (r) *Strabo* *Geogr.* libr. XVI. p. 59. *Diodor. Siculus* *Biblioth. Hist.* lib. III. p. m. 163. (s) *Johan. Leo Africanus* in *descript. Africæ* libr. IX. c. LXI. (t) *Petrus Kirstenius* ad cap. III. *Matth.* (u) *Jos. phus de S. Angelo, Tolosanus* in *Gazophylacio Persico* sub voce *locusta.* (x) *Damir* apud *Boschart.* in *Hieroz.* P. II. libr. IV. c. IV.

deinde contundunt, & cum adipe miscent. Mauritani(y) nihil abjiciunt de illis, nisi caput, alas, & pedes: Per horam coquunt cum sale in aquam bullientem coniectas, ac posthac cum pipere sale & aceto comedunt. Quidam in Palæstina(z) percoquunt oleo.

VII. Hinc igitur, quod *locustæ* olim Orientalibus gentibus pro edulio fuerint, sintque inter cibos Judæis lege concessos, colligimus non immerito, quod, quando *ἀνείδες* (*locustæ*) Johannis *τεφθῆ* fuisse dicuntur (a), persistendum sit in ordinariâ ac usitatâ vocabuli *ἀνείδες* significatione, nec quicquam causæ appareat, cur Baptistæ cibum aliud quid, quam volatile istud insectum, fuisse censeamus. Scitè *Cæsar Scaliger* (b) scribit: *Nota ex Dioscoride locustas esitari solitas, ne Grammaticorum pertinacia pergat ineptire, de locustis Divi Præcursoris. Atque eandem, quam tuemur, interpretationem amplexi sunt Theophilus Antiochenus, Origenes, Hilarius, Chrysostomus, (c) Ambrosius, (d) Clemens Alexandrinus (e) Hieronymus (f,) Augustinus (g), scriptores denique omnes, quotquot Isidorus Pelusiota (h) diversum sentiente vetustiores sunt, si unum Paulinum (i) aliam amplexum sententiam excipias.*

VII. Ut autem temporibus subsequenibus interpretes varii ab usitatâ & ordinariâ vocabuli *ἀνείδες* significatione abirent, atque in omnes formas se transformarent, verba Evangelistarum aliò detorquentes, non aliud iudice Doctissimò *Vossio* (k) fecit, quam quod nescirent, multis olim locustas fuisse pro cibo hodieque esse. Ac septem alias de cibo Johannis sententias percenset *Job. Caspar Spicerus* (l), quas maximam partem Dn. *Præses* in peculiari quadam de *Johanne Eremita* nuper conscriptâ dissertatiunculâ examinavit.

IX. Inquis: Austeritas esse debebat in Johannis victu, hæc autem non fuisset, si esitasset locustas, quippe quod ipsi commune

(y) *Ludolfus* in commentar. ad Histor. Æthiop. p. m. 179. (z) *Beda* de Locis Sanctis cap. XIV. (a) Matth. iii. 4 (b) in lib. V. Arist. Histor. Animal. c. XXVIII. (c) omnes in Matth. (d) in Lucam (e) lib. II. Pædagogici (f) lib. I. in Jovinianum, & ep. XXIII. ad Marcellam. (g) lib. X. Confessionum cap. XXXI. (h) Lib. I. ep. V. & CXXXII. (i) in sacro Poemat. de Joh. Bapt. (k) lib. IV. de or. & progr. idol. c. LXXVIII. (l) in Thes. Eccl. sub voce: *ἀνείδες*.

mane foret cum aliis tenuiter victitantibus. Respondet *Isaacus Casaubonus* (m), austeritatem notatam in Johanne non in eo esse, quod locustas ederet, sed in eo potius, quod *solis locustis* vesceretur, & *melle sylvestri*. Addimus, Johannem comedisse locustas non oleo percoctas ac cum adipe mixtas, nec cum pipere, sale, & aceto, sed rudes & ad solem deficcatas: quæ profectò est magna in victu austeritas.

X. Non solum autem Deus, ut hominibus sint cibo, sed & ut sint eorum plaga, immittit stupenda ista locustarum agmina. Inprimis, quando ad nos cibum ejusmodi nauseantes & averfantes provolant, procul dubio sunt animadversio Dei in nostra peccata, & insigne, ut maturè resipiscamus, incitamentum, ni deteriora pati velimus. *Plinius* (n) disertè vocat *Deorum iræ pestem*.

XI. Atrocius grassantur in fruges, & ea, quæ in usus hominum necessarios gignit humus. Firmantur hæc de diro isthoc mulo tum octavâ Ægyptiorum plagâ (o), quæ per locustas fuit, tum *Joëlis* (p) Prophetiâ, ubi quis famis ab Elisæo prædictæ modus sit futurus, refertur. Verba Prophetæ sunt: *Residuum eruce comedit locusta, residuum locustæ comedit bruchus, & residuum bruchi comedit rubigo*. Ubi sicut singularis numerus pro plurali, ita more Hebræorum, inprimis Prophetarum, præsens tempus pro futuro sumitur. In Historicis etiam externis abunde est exemplorum. Extat apud *Hubertum Golzium* nummus argenteus, cujus in unâ parte effictum est caput muliebre spicis triticeis cinctum, quod caput est Cereis, in alterâ parte spica cum locusta adscriptumque META, h.e. METAPONTION, ut Metapontinorum nummum esse significetur. Videlicet fertiles Metapontinorum agros locustæ ingenti clade depopulabantur, sed consultò tandem Oraculò Delphicò, & placatò (ut ipsi credebant) Numine tanta frugum pestis sublata erat. In Æthiopiâ (q) sæpiùs non deserta & a-

G 3

rens-

(m) in Exercit. XIII. ad Annal. Eccles. Baronii (n) lib. XI, Hist. Næur. c. XXIX. (o) *Exod.* X, 4. (p) cap. I. v. 4. (q) *Ludolfus* in *Histor. Æthiop.* lib. I. c. XIII.

renosa loca, ut serpentes, sed arboribus confita atque frugibus culta quærunt locustæ: non herbas, non frutices, non arbores intactas relinquunt; quicquid herbidum aut frondosum est, ab iis arroditur, quasi igne tostum esset: Cortices arborum dentibus mandunt, & sic non unum tantum annum nocent. Hinc & Æthiopia (r), licet magna ejus fertilitas sit, sæpe laborat fame. Anno 1541. omnes res humi nascentes videruntur ad radices usque (s). Anno 1543 locustæ illæ, quæ per Illyricum stupendis agminibus in Italiam convolarant, in agris fruges & segetes, in pratis gramen, in arboribus folia omnia ocysimè devorârunt (t).

XII. Nos autem in medio poenæ suæ æstu quibusdam blandientis Gratiae radiis Deus refecit, quando nec æstate in iis, quas peragrarunt, oris diu conquiescere agmina illa sivit, nec antè, quàm cœlò quadantenus frigescente, quò jam magnam partem extinguuntur, in hos immisit tractus, nec omnia permisit vastare, sed, ut vitibus arboribusque parcerent, nutu suò divinò jussit. Prohibeat & Deus, ne, quam ex atro semine post se reliquerunt, propago hic loci crescat, futurumque evertat annum.

XIII. Etsi verò tot mala damnaque dent locustæ, varia tamen contra eas remedia deprehenduntur ac cogitari possunt. Non autem excommunicationis fulmine vibrandas putamus locustas; prout olim Italiæ incolæ censuris Ecclesiasticis contra impiam locustarum vastationem sæviendum decreverunt (u), & Bartholomæus Chassaneus, Jctus Burgundus (x), eum fugandi arcendique modum adprobavit. Hunc, inquam, propulsandi modum nequaquam collaudamus. Excommunicatio enim est hominis Christiani à corpore Ecclesiæ vel saltem à perceptione Sacramentorum ejus exclusio (z).

Hæc

(r) Tellezius lib I. c. XII. (s) Surius ad ann. 1541. (t) Surius ad ann. 1543. (u) Vid. Simon Majolus in dieb. Canic. T. de Inf. p. 101. (x) Confil. I. (y) Vid. Canis. in summ. J. Canon. L. 3. tit. 13. D. 2. Specul. Saxon. L. 3. Art. 63. D. Thomæ in Tr. de Nox. Anim. t. 27. n. 53. & seqq.

Hæc autem ad locustas minimè possunt applicari. Suppetunt autem alia contra pestem illam remedia. Quippe [1] variæ *aves* pro nobis contra locustas militant [2] concessa est homini potestas rumpendi ova, ne generentur inde aliæ [3] data est nobis facultas genitas variis modis necandi, [4] venti quandoque ingentem copiam in maria aut stagna præcipitant, [5] frigescens cœlum vivas extinguit.

XIV. De his & pluribus aliis contra locustas remediis, nec non de *ortu ac præfagio* earum, ut & de eo, quod secundum jus naturæ circa damnum ab insecto isthoc datum observari debet, exponendum esset copiosius. Ast, cùm hoc nostrum specimen præter spem in tot paginas excreverit, hic pedem figimus, lectorem benevolum ad dissertationem aliam, quæ intra octiduum à *Dn. Præside* procurabitur, officio sè remittentes.

Tantum hac vice.

